

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 22. Vasárnap
VIII. évfolyam, 280. szám.

Angol egyengetésre:

Béketárgyalások kezdődnek Japán és Kína között

Az angol-francia-török egyezmény a világsajtó tükrében — Célják az új Lengyelország lecsatolásáról szóló híreket — Helyzetkép a nyugati hadszínterről — Jelentéstételre Szófiába utazott a moszkvai bolgár követ — Orosz hadihajón tért vissza Saracioglu török külügyminiszter

XII. Pius pápa békeenciklikája

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó megállapítja, hogy a brit-francia-török egyezmény megkötésének híre általános visszhangot keltett a külföldi lapokban is. A „Matin” azt írja, hogy bármennyire igyekeznek is bizonyos irányú lapok a megállapodás értékét kicsinyelni, bizonyos az, hogy ez a szerződés rendkívül nagy jelentőségű lesz a jövőben, mert utját vágja azoknak a törekvéseknek, amelyek a Közép-tenger keleti részén az egyensúly megbonthatását célozzák. Saracioglu nem sikerült Moszkvában az angol, francia és orosz érdekeket összeegyeztetni és ezért a török kormány igen helyesen döntött akkor, amikor híven ígéretéhez csatlakozott a nyugati demokráciákhoz. Ankara ugyanis tisztában van azzal, hogy mit nyerhet és mit veszíthet akkor, ha beváltja Londonnak és Párisnak tett előző ígéretét, vagy ha nem váltja be azt. A döntés megtörtént és ezzel Törökország igazolta, hogy nincs szándékában sem ígéret, sem fenyegetésre eltávolodni azokról a nagyhatalmaktól, amelyeknek valóban módjuk is van a segítségnyújtásra.

A „L'Ordre” azt írja, hogy

a német sajtó igen szűkszavúan emlékezik meg az eseményről, holott máskor még a legkisebb jelentőségű dolgokról is hasábos cikkeket ír. Bizonyos, hogy ha lehetett volna, meg sem emlékezett volna a török-angol-francia szerződésről, amin nem is lehet csodálkozni, mert a megállapodás egyike a Harmadik Birodalom legnagyobb diplomáciai vereségeinek.

Az „Echo de Paris”, a francia nagyvezérkarhoz közelálló lap hangsúlyozza, hogy

a megállapodásnak, ellentétben az ellenfelek állításával, gyakorlati jelentősége is van, különben nem követték volna az aláírást angol-francia-török katonai tárgyalások is. Oroszországnak be kell látnia, hogy Ankara nem enged álláspontjából a Dardanellákat illetően és ezért új megbeszélése-

ket kell kezdenie a török diplomáciával.

A brit sajtó megnyugtatónak nevezi a megállapodást, amely a lapok szerint biztosítja Anglia messzemenő érdekeit Keleten és Franciaország biztonságát is fokozza.

A „Daily Telegraph and Morning Post” így ír:

— Berlinben szerették volna a Balkán-államokkal elhitetni azt, hogy a török kormány nem járt el a balkáni egyezmény szellemében, amikor „hirtelen elhatározással” aláírta az egyez-

Isztambulba érkezett Saracioglu

(ISZTAMBUL.) (Havas.) Saracioglu török külügyminiszter a szovjet kormány által rendelkezésre bocsájtott „Moscovia” hadigőzönsön megérkezett Isztambulba, ahol a városi hatóságok ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Saracioglu a rávárakozó újságírók előtt nem tett nyilatkozatot. A török sajtó a megérkezést felhasználja arra, hogy hasábos cikkeket foglalkozzék az egyezményről, amely a lapok szerint nem irányul egyetlen harmadik hatalom ellen sem és ezért a béke ügyét szolgálja.

Az olasz lapok tartózkodással irnak az egyezményről és általában tartózkodnak a vélemény-nyilvánításoktól. A Giornale d'Italia megelégszik az al, hogy közli a francia és angol lapok olyan megállapítását, hogy a szerződés nem irányul más hatalmak ellen.

A Tribuna londoni munkatársa megjegyzi, hogy

Londonban mindent elkövetnek oly irányban, hogy igazolják a szerződés békés célzatát és hogy igazolják azt is, hogy annak nincs olaszellenes éle.

Az angol estilapok között az Evening Standard azt írja, hogy a megállapodás nem a szovjet, hanem a német diplomácia veresége.

Berlinben az a hivatalos felfogás alakult ki, hogy

az a tény, hogy Saracioglu egy orosz cirkáló vitte Isztambulba, csak azt igazolja, hogy Moszkva és Ankara között a jóviszony továbbra is fennáll, tehát Anglia és Fran-

ményt. Akik azonban a megállapodás szövegét és szellemét ismerik, tisztában vannak azzal, hogy éppen akkor járt el helyesen, amikor udvariasan, de határozottan becsukta az ajtókat a Szovjet előtt.

A „Daily Mail” nagy jelentőséget tulajdonít a szerződésnek és azt a szenzációs hírt közli, hogy

annak hatása alatt a legrövidebb időn belül tárgyalások indulnak meg Törökország, Irán, Irak és Afganisztán között, amelyeknek céljuk az, hogy a Harmadik Birodalom keleti terveit eleve meg-
hiúsítsák.

A munkáspárti „Daily Herald” vezető cikket ír a megállapodásról és abban többek között a következőket mondja:

— Tévedés lenne azt hinni, hogy a brit-francia-török megállapodás Moszkva hangulatát Ankara ellen irányíthatja. A Szovjeten semminemű sérelem nem esett, amit igazol az a barátságos hangú hivatalos jelentés is, amelyet Saracioglu megbeszéléseivel kapcsolatban kiadott. Ez azt igazolja, hogy csak a demokráciák ellenségei látnak olyan sérelmeket, amelyekről maga az állítólag sértett sem tud semmit.

Nagy figyelmet kelt a megállapodás Jugoszláviában is, ahol a sajtó bizonyos tartózkodással ir az eseményről. Egyedül a „Pravda” jegyzi meg, hogy a török kormány elhatározását bizonyára elsősorban is a pénzügyi kérdések irányították.

ciaország nem érték el céljukat.

A Hamburger Fremdenblatt nem látja világosan, hogy tulajdonképpen kinek szólnak a segélynyújtási biztosítékok akkor, amikor azt senki sem kívánja. A szerződés — írja a lap — tulajdonképpen csak két államot érint és pedig Itáliát és Oroszországot.

„SOK ILLUZIÓT ROMBOLT SZÉT”

(NEWYORK.) (Rador.) Az amerikai lapok, méltatva az orosz-török egyezmény jelentőségét, azt írják, hogy a nyugati hatalmak az egyezményvel értékes támogatást kaptak, Oroszország semlegessége pedig súlyos csorbát szenvedett. Az angol-francia-török szerződés a nyugati hatalmak az első reális sikere a háború kitörése óta. Az egyezmény, sok illuziót rombolt szét, éppen ezért megkötését nagy jelentőségűnek kell tekinteni.

JELENTÉSTÉTELRE HAZA- UTAZOTT A MOSZKVAI BOLGÁR KÖVET

(MOSZKVA.) (Tass.) Antonov moszkvai bolgár követ tegnap a török-orosz tárgyalásokkal kapcsolatban jelentéstételre Szófiába utazott.

HENRY BERANGER BESZÁMOLÓJA

(PÁRIS.) (Havas.) Henry Beranger, a szenátus külügyi bizottságának elnöke beszámolt a Daladier miniszterelnökkel lefolytatott megbeszéléseiről és ismertette a külügyi bizottság előtt a török-angol-francia szerződés meg-

kötésének és a stockholmi konferenciának jelentőségét.

BERLIN FIGYELMEZTETÉSE

ANKARA SZÁMÁRA

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó szerint von Papen Ankarából való hirtelen távozása komoly figyelmeztetés Németország részéről Ankara számára. A lapok egyhanguan azt írják, hogy a török kormány igazolta, hogy teljesen Anglia és Franciaország szolgálatára rendezkedik be. Ez annak a jele, hogy Törökország jobban bízik a nyugati hatalmak biztosítékaiban, mint egy esetleges orosz-török megállapodásban. Oroszország helyzete a Dardanelláknál tehát semminemű formában sem változik.

AMI NEM LEHETETLEN...

(LONDON.) (Reuter.) A brit reggeli sajtó hosszú cikkekben foglalkozik a török-angol megegyezéssel és azt írja, hogy ez a megállapodás még nem zárja ki az orosz-török tárgyalások újra való felvételét. Ezt a véleményét a Times Seydam török miniszterelnök legutóbb elhangzott nyilatkozatából meríti.

A FINN-OROSZ MEGBESZÉ- LÉSEK

(HELSINKI.) (Lita.) A finn fővárosból érkező közlések szerint Paasakivi valószínűleg még ma elutazik Moszkvába, hogy ismertesse Molotov külügyi népbiztossal a finn kormány ellenjavaslatait, amelyeket ha elfogad, úgy remény van a gyors és a sima elismerésre, ha azonban elutasítja azokat, akkor nagyon súlyosra fordulhat a helyzet. Erkkö külügyminiszter tegnap délelőtti repülőgépen Helsinkibe érkezett, ahol nyomban kezdetét vette a kormánytanácskozás. A megbeszélések alkalmával kidolgozták azokat a javaslatokat, amelyeket Paasakivi ma Moszkvába visz magával. A finn fővárosban nem tartják kizártnak, hogy Paasakivi kíséretéből néhány személyt ki fognak cserélni. A Havas iroda a finn-orosz kérdéssel kapcsolatban tegnap éjjel azt közölte, hogy a Szovjet változatlanul ragaszkodik a finn-orosz katonai szerződés megkötéséhez, amelyet Finnország nem hajlandó elfogadni. A helyzet tehát továbbra is igen kiélezett maradt. Az egyetlen vigasztaló — mondja a párisi tudósító iroda jelentése — az, hogy a szovjet sajtó néhány nap óta már nem foglal el többé annyira finellenes álláspontot, mint a múlt héten. Helsinkiben egyébként a Reuter iroda közlése szerint nagyobb arányú kommunista propagandának jöttek nyomára és ezért több letartóztatás is történt. A kommunisták főleg a finn hadsereg tagjai között igyekeztek elbarátokat szerezni, de sikertelenül.

A STOCKHOLMI KONFERENCIA JELENTŐSÉGE

(STOKHOLM.) (Svéd T. I.) A stockholmi konferencián résztvevő államfők és külügyminiszterek tegnap elhagyták a svéd fővárost. A főváros lakói a pályaudvarra hajtató uralkodókat meleg szeretettel búcsúztatta. A svéd sajtó igen nagy jelentőséget tulajdonít a konferenciának, amelyet az utóbbi idők legnagyobb hatású demonstrációjának fémjelez, mert a béke melletti történet, akkor, amikor a nagyhatalmak között áll a harc.

A kiadott hivatalos jelentéssel nagy elismerés mellett foglalkozik a brit és a francia sajtó, amely kiemeli azt a figyelemreméltó összetartást, amelyet a négy északi állam tanúsít.

Érdekes az olasz lapok azon megállapítása, hogy a stockholmi konferenciának nem csak elméleti, de gyakorlati jelentősége is van. A „Popolo di Roma” így ír:

— A stockholmi konferencia nem más, mint egyetlen tömör blokk kialakulása mindazokkal a veszélyekkel szemben, amelyek a semlegességüket védő északi államok bármelyikét is fenyegethetik. Az északi blokk elve: valamennyien egyért. A hivatalos közlemény nyíltan ki is fejezi ezt és nem hagy kétséget az iránt, hogy veszély esetén ez a blokk azonnal szövetséggé tömörül, még pedig katonai szövetséggé is. Ha tehát az államok valamelyikét támadás érné, úgy a támadónak számolnia kell az északi blokk egész haderejével. Nem kétséges tehát, hogy abban az esetben, ha Finnországot a Szovjet részéről bántalom éri, úgy az egész blokk a segélyére siet. A konferenciának valódi jelentőségét ez adja meg. Remélhető tehát, hogy a Szovjet mérlegelni is fogja a helyzetet és nem élezi ki konfliktussá azt annál kevésbé sem, mert az amerikai köztársaságok nyilatkozataiból egy finn-orosz háború esetén komoly és nagyon is messzemenő következményekre számíthat. Kérdés ugyanis, hogy az említett köztársaságok mennyire reagálnának az orosz támadásra és megmaradnának-e az elvi rokonszeri nyilatkozat mellett.

NÉMET VÉLEMÉNY A STOCKHOLMI ÉRTEKEZLET-RŐL

(BERLIN.) (DNB) A Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz foglalkozik a stockholmi konferenciához intézett Roosevelt-féle üzenettel és többek között a következőket írja: „Az Egyesült Államok és a délamerikai köztársaságok vezetői a panamerikai konferencia szellemében léptek fel akkor, amikor üdvözlötték az északi államok uralkodóinak, illetve államfőinek tanácskozását. Németország a maga részéről szintén örömmel csatlakozik ehhez a ténykedéshez, mert a nemzeti szocialista kormányzat soha nem emelt kifogást a kis népek léte ellen. Szabadságuk megvédésére való törekvésüket mindig rokonszenvvel kísérte. Németország volt az is, amelynek vezére több alkalommal kísérletet tett az emberséges háború elveinek elfogadására. A mérgegázak, tankok, repülőgépek, búvárhajók és aknazárak ellen először Hitler kancellár tiltakozott. Mindezek igazolják, hogy Németország maga is a semleges államok törekvéseit pártolta és fogja továbbra is pártolni.”

XII. PIUS PÁPA ELSŐ ENCIKLIKÁJA

(VATIKÁNVÁROS.) (Osservatore Romano.) XII. Pius pápa Összentsége október hó 29-én adja ki első pápai enciklikáját. Ezen a napon szentel fel 12 idegen püspököt, közöttük két négert is. Az enciklika a vallásellenes tanokkal szemben fog elfoglalni energikus álláspontot és fel fogja hívni a világ népeit a békére.

HAJTÓVADÁSZAT TENGERALATTJÁRÓRA

(LONDON.) (Rador.) Az angol tengerezési admirális részleteket közöl arról a harcokról, amelyet torpedórombolók folytattak le egy tengeralattjáró ellen. Német tengeralattjáró déli irányba igyekezett. Több torpedóromboló felfedezte és nyomon követte. Üldözés közben az egyik torpedóromboló felvontatta zászlaját, így módon jelezve, hogy a német tengeralattjáró nyomaira bukkant. Rendszeres terv szerint azonnal több löveget lőttek ki a tengeralattjáróra. A tenger víze a lövedékek robbanásának hatása alatt erősen hullámozni kezdett és hatalmas víztornyok emelkedtek fel a tenger színéről. Rövid idő múlva a lövegek és a gránátok robbanása megszűnt. A torpedórombolók a tenger felszínén az olajtölcsákat keresték. Tekintettel arra, hogy ilyeneknek nyomát sem tudták

felfedezni, az üldözés és ágyúzás megismétlődött. Rövid idő múlva körülbelül fél tengeri mérföldnyire kiemelkedett a vízből egy tengeralattjáró körvonala. Természetesen a helyzet rendkívül feszültté lett. A tengeralattjáróról a személyzet egyrésze a következő pillanatban a vízbe vetette magát, a legénység másik része pedig felemelte két karját, annak jeléül, hogy megadják magukat. A tengeralattjáró egész személyzetét megmenettették. A tengerészek legtöbbje fiatalemberekből állott, akiket lelkiileg rendkívül megrendített a heves támadás. Elmondották, hogy megboradva hallották a tengeralattjáró közelében a gránátok és a lövedékek robbanását s a következő pillanatban a tengeralattjáró világító berendezése elsötétült és ők csak nagy nehezen tudtak a kijáraton át a felszínre vergődni. A személyzet megmentése után néhány pillanatra a gránátoktól és ásvulövedékektől súlyosan megrongált tengeralattjáró elsüllyedt.

HA A NÉMET HADERŐK TOVÁBB TÁMADNÁNAK

(LONDON.) (Rador.) A „Times” katonai szakértője a nyugati hadszíntéren lefolyt legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan a következőket mondja: „A jelek arra mutatnak, hogy a német hadsereg a főtámadást a Saar-völgyé-

ben hajtották végre, amely kevésbé hegyes-dombos és erdős a Rajna mentén. A francia haderőnek megfelelő időben történt kivonása a támadás területéről és új védőállásokba való csoportosítása a francia főhadvezetőség bölcs előrelátását igazolja. Abban az esetben, ha a német haderő ezek ellen az új francia állások ellen is nagyszabású támadást ohajtana végrehajtani, úgy kényszerítve volna, hogy az összes lőszerraktárait ezen a környéken átcsoportosítsa. Nagyszabású katonai tevékenység végrehajtása most kevésbé látszik valószínűnek, mert a legutóbbi napokban az állandó esőzés rendkívül nehezítette a terepet és ezzel természetesen az eddigi lehetőségeknél is még súlyosabbá a sikeres támadás végrehajtásának lehetőségét.”

NEM TÖRTÉNT JELENTŐSEBB ESEMÉNY

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás október 20-án a következő hivatalos jelentést adta ki: „A Saarbrückentől délkeletre levő területeken a harc befejeződött, a nyugati hadszíntérnek ezen a szakaszán újlag nyugalom állott be. A tűzérési és felderítési tevékenységen kívül az arcvonal egész szakaszán nem történt jelentősebb esemény.

Felvilágosítást kér a kamara külügyi bizottsága

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kamara külügyi bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen feltűnést keltő határozatot hozott. Ennek értelmében

követeli a kamara külügyi bizottsága, hogy Daladier miniszterelnök mutassa be azt a nyolcvan okmányt, amely a háború megkezdését a kormány szerint szükségessé tette. A határozat megjegyzi, hogy nemcsak a külügyi bizottságnak, de a francia nyilvánosságnak is tudnia kell, hogy miért keveredett háborúba.

NÉMET HIVATALOS STATISZTIKA

(BERLIN.) (DNB) A német főhadiszállás közli, hogy a nyugati front

háborús vesztesége a harc kitörése óta máig

196 halott, 356 sebesült és 111 eltűnt. Elvesztett ezeken kívül a német légihaderő 11 gépet. Ezzel szemben foglyul ejtettek 25 francia tisztet és 664 altisztet és közlegényt.

FRANCIA CÁFOLAT

(PÁRIS.) (Havas.) A szűkszavú francia jelentést magyarázó félhivatalos közlés megjegyzi, hogy a Rajna áradása egészen különleges helyzetet teremtett a nyugati fronton és ennek következtében különösen a német oldalon több állást ki kellett üríteni. A közlemény a német hivatalos statisztikára vonatkozóan kijelenti, hogy az pontatlan és nem felel meg a valóságnak.

Elégedetlenség az indiai proklamációval szemben

(LONDON.) (Reuter.) A brit sajtó igen elégedetlen Linlithgow alkirály proklamációjával. A Times erről a következőket írja:

Az indiai kongresszuspárt méltán sérelmezheti Linlithgow alkirály proklamációját, mert az mit sem biztosít India népének hűségéről. Az indiai politikusok, mint Mahatma Gandhi és Nehru már is megállapították, hogy Nagybritánia továbbra is imperialisztikus célokat rejtget, miért is jobb lett volna a proklamációt megsemmisíteni. A Manchester Guardian közli Gandhi nyilatkozatát, amely a következőképpen hangzik: „A kongresszuspárt a nyilatkozat után nem is támogathatja Nagybritánia háborús politikáját, mert nem hajlandó az indiai nép mindenét feláldozni azért, hogy a háború befejezése után továbbra is jelenlegi helyzetében maradjon.

CSAK JÁRÓRHARCOK VOLTAK

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 20-án a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az északi nyugodtan telt el, mindkét oldalról csak kisebb járórharcok voltak az arcvonal különböző szakaszain.”

TÜNTETÉSEK DÉLAFRIKÁBAN

(PRAETORIA.) (United Press.) Transvaal lakossága tegnap ülte meg Krügernek, az angol-bur háború hősnének születési évfordulóját. A délafrikai unió több városában ez alkalommal tüntetésekre is került a sor, amelyeket a rendfenntartó osztagok szüntettek meg azzal, hogy szétszórták a csoportokat. Dr. Malan és Herzog tábor-

állásokba. Egyébként is ennek az 50 francia katonának az elfogását sokkal nagyobb csapategység hajtotta végre, mint amilyent hasonló természeti műveletek végrehajtására felhasználni szoktak. A tegnapi nap egyébként nyugodtan telt el az egész arcvonalon. A németek sürgősen berendezkedtek az új állásokba, a franciák viszont azokat az állásokat erősítik meg, amelyekbe való visszavonulásukat már három héttel ezelőtt elhatározták. A tegnapi német hivatalos jelentésben feltüntetett francia hadifoglyok száma egyébként lényegesen nagyobb, mint amennyi eltűntről a francia főhadiszállás jelentése megemlékezik. A német főhadiszállás jelentése csak hét német repülőgépet lezuhanásáról tett említést, holott a francia főparancsnokság egyedül szeptember hónapban 24 olyan német repülőgépet számolt meg, amelyek francia területeken zuhantak le. A német hivatalos jelentésben tehát két alkalommal is a valótlanosság szembeötlő módon ütközik ki.

A BOLGÁR KORMÁNY VÁLSÁG

(SZÓFIA.) (Havas.) Boris bolgár király tegnap tovább folytatta megbeszéléseit a pártok vezetőivel és kihallgatáson fogadta Georgieff és Tosseff politikai vezetőket, akik neki az új kormány összetételére vonatkozólag tettek előterjesztéseket. A bolgár kormányválság továbbra is nagy mértékben foglalkoztatja a Balkán-államok sajtóját, különösen a jugoszláv lapok füznek bő kommentárokat az eseményhez és reményüket fejezik ki, hogy az új kormány igyekezní fog minden olyan ellentétet elsimitani, amely a Balkánon élő nemzeteket pillanatnyilag még elválasztja egymástól.

ANGOL KIRÁLYI HERCEGEK CSAPATSZEMLEJE

(PÁRIS.) (Havas.) A hadosztályparancsnoki tisztséget betöltő windsori és gloucesteri hercegek tegnap Gort tábornok, brit hadsereg főparancsnok kíséretében megsejlelték a brit gárdaezredek. A francia sajtó ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a brit királyi család három tagja teljesít a francia fronton tényleges szolgálatot, mert említetteknek kívül Marv anyakirálynő unokaöccse, lord Frederick Cambray is az angol csapatok között tartózkodik.

AZ ÚJ LENGYELORSZÁG

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A „Politiken” című lap berlini tudósítója azt jelenti, hogy az új Lengyelországot, amelynek a területe Bulgáriával lesz egyenlő nagyságu, fővárosa pedig Varsó lesz, november elsején nyilvánítják megalakítottának. A lap tudósítója még azt is jelenti, hogy a lengyelországi zsidókat külön államba telepítik le, amelynek a fővárosa Lublin lesz. A német kormány a birodalom területébe fogja beilleszteni a sziléziai vidéket Kattowitz és Krakkó tartományokkal együtt.

CÁFOLJÁK AZ ÚJ LENGYELORSZÁG LÉTESÍTÉSÉT

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A „Telegraph” berlini forrásból megcáfolja a lapoknak azt a híret, mintha a folyó évi november elsejével felállítanák a független új Lengyelországot. A „Telegraph” című lap jelentése szerint még nagyon messze van az az idő, amikor a német birodalom kormánya abban a helyzetben lesz, hogy megfélelő intézkedéseket tehessen Lengyelország végleges jövőjét illetően.

HÉTŐN VESZI ÁT VILNÁT LITVÁNIA

(KAUNAS.) (Lita.) A litván kormány a parlamenttől 50 millió összeg felhasználására kapott felhatalmazást abból a célból, hogy azt a Vilna és vidéke átvételének költségeire fordítsa. Erre vonatkozólag a litván-orosz bizottságok megbeszélései már annyira előrehaladott állapotban vannak, hogy az átvételre holnap sor is kerülhet. Litvánia lakossága nemzeti ünnepet ül az átvétel alkalmából.

LEMONDANAK AZ INDIAI KONGRESSZUSPÁRTI MINISZTEREK

(NEW DELHI.) (Press Association.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

P. E.
PAYENS

AZ ARANY URAI

(38.)

XI.

Érzelmes tangót játszott a jazz. A párok egymáshoz simulva ringtak a dal lágy ritmusán. Ma még szerelmesebb, még fesztelenebb volt mindenki, mint rendszeren. Hiszen utoljára voltak így együtt. Holnap már közel lép a maga szertelen métereteivel, életzajlásával Amerika és vége a szépen induló flörtöknek. Ki kell használni tehát az utolsó szép perceket.

A sok Pierrot és Pierrette, spanyol táncosnő, rózsaszín és fekete dominó, olasz virágárusleány, Éj Királynője, azáltal, hogy külsejét álarcokkal leplezte, annál leplezetlenebbül hozta kifejezésre legelrejtettebb egyéniségét, vágyait, temperamentumát.

Harry egyszerű, fekete dominóba öltözve, fekete álarc alól tartott fürkésző szemlét a tömegben.

A tánc megszűnt. A virágillatos, forró teremben zümmögve sétáltak a párok. A sokaságban elsodródott olykor egymástól az együvértartozók és jó időbe, sok mulatságos tévedésbe került, míg ismét megtalálták egymást.

Ahogy Harry vizslaszemekkel állott lesben, egy ismerős hang szólalt meg mögötte:

— Sajnálom, kedves Pierrot, nem táncolok.

— Nem tudsz, vagy nem akarsz? — kérdezte a fehér-vörös sipskás Pierrot kissé merészen.

— Milyen balga kérdés — felelt a lila-ezüst szövésű dominóba öltözött nő vidáman. — Nem tudod Pierrot, hogy a nők mindent tudnak, amit tudni akarnak?

— De esetleg nem akarják azt, amit nem tudnak. Talán azért nem akarsz táncolni, mert nem tudsz?

— Hiába provokálsz, szegény kis Pierrot, nálam nem érsz célt. Jobb lesz, ha megkeresed Pierrettedet, aki bizonyosan jobban fog örülni, ha táncra hívod, mint én.

Pierrot megfenyegette a lila-ezüst dominót:

— Kellene még majd Pierrot neked, de akkor már a másé lesz — mondta nevetve és elvegyült a hullámozó tömegbe.

A lila-ezüst dominó egyedül maradt és kutatóvá nézett körül. Alkalmasint nem találta, akit keresett, mert habozva fordult hol jobbra, hol balra, mint aki nem tudja, hogy merre ér célt.

Harry a dominó karjára tette kezét: — Valakit kerestél, akit nem találasz... de talán találtál helyette valakit, akit nem kerestél — szólította meg merészen és örvendő izgalom keringett vérében.

(Folytatása következik.)

Társaság

() Angolnyelvű istentisztelet. A skót egyházban, Strada Regală 21. szám alatt vasárnap délelőtti negyed 12 órakor angolnyelvű istentisztelet lesz. Prédikál: Rev. Th. J. Coulter.

() Szüreti bál a kolozsvári Kolping Leányegyletben. A kolozsvári Kolping Leányegylet október 21-én, szombaton este 10 órai kezdettel rendezi meg hagyományos szüreti bálját. Gyönyörű lesz a megnyitó, amelyet 12 pár táncol. Zenét Hamza Mihály jazz zenekara szolgáltatja.

() Vasárnap este lesz „Az aranyember” előadása. Az „Orpheus” műkedvelőtársaság vasárnap este 8 órai kezdettel a román kath. gimnázium disztermében tartja meg műkedvelő előadását, amelynek során bemutatásra kerül Jókai Mór színjátéka: „Az aranyember”. Az előadás tiszta jövődelmének 50 százalékát a józsefalvitúzkárosultak felszégélyezésére fordítják.

TESTEDZÉS

Vitéz Ginzery szövetségi kapitány kemény ellenfélnek tartja a román csapatot, de magyar győzelmet vár

(BUKAREST.) A magyar válogatott csapat és kísérőinek megerkezése után vitéz Ginzery Dénes magyar szövetségi kapitány nyilatkozott a vasárnapi román-magyar mérkőzés kilátásairól. Kijelentette, hogy komoly ellenfélnek tartja a román csapatot, s bár a magyar válogatott több ponton tartalékosan áll ki, mégis magyar győzelmet vár.

Nyilatkozatában annak a reményének kifejezését a szövetségi kapitány, hogy a mérkőzés lovagias keretek között zajlik le és mentes lesz minden incidenciától.

Egyébként Bukarestben óriási érdeklődés nyilvánul meg a román-magyar válogatott mérkőzés iránt, ugyszintén a mai

magyar és román B csapatok mérkőzése iránt is. Nyilatkozott a vasárnapi mérkőzés esélyeiről Tanczos, a Ripensia, korábban a Ferencváros híres játékosa. Megállapítása szerint a román csapat ellen szereplő magyar válogatott sokkal nagyobb játékerőt képvisel, mint amelyik a németek ellen 5:1-es arányban győzött. Mindazonáltal a román csapatot jóslja a mérkőzés győztesének, mivel a magyar csapatban Cseh, Toldi és Titkos nem játszanak.

A magyar válogatott csapat tagjait és vezetőit egyébként tegnap teán látta vendégül Bárdossy László bukaresti magyar követ. A teára hivatalosak voltak a román sport vezetők is.

Összeállították a magyarok ellen szereplő román válogatott csapatot

(BUCURESTI.) Virgil Economu szövetségi kapitány pénteken este a következőképpen állította össze Románia csapatait a magyarok elleni mérkőzésre:

A-csapat: Pavlovics — Sfera, Negrescu — Vintilă, Răsinaru, Lupas — Oana, Reuter, Barátky, Spielmann, Bogdan.

B-csapat: Justin — Petrescu, Lengheanu — Demetrovics, Drăgan, Nistor — Lukács (Carpați), Torja (Crisana), Constantinescu, Dumăreanu, Gh. Popescu.

A magyar B-csapat a ma délutáni mérkőzésen a következő összeállításban játszik:

Csikós — Felföldi, Onódy — Baróthy, Tóth, Szalay — Váradi, Sütő, Hidassy, Nemes, Tolnay.

A holnapi válogatott összeállítása változatlanul ez:

Tóth — Korányi, Bíró — Pázmándy, Sárosi III., Dudás — Kincses, dr. Sárosi, Koláth, Zsengellér, Tóth.

Szezonzáró atlétikai versenyt rendez vasárnap a KAC. A Kolozsvári Atlétikai Club vasárnap rendezi szezonzáró atlétikai versenyét a Károly király stadionban. A versenyen, amely férfi és női számokból áll, előreláthatólag több csúcsjavítás is várható, tekintve, hogy a piros-fehér atléták nagyon jó formában vannak. Különösen nagy érdeklődés kíséri Kiss György szerepét. A verseny vasárnap délelőtti 10 órakor kezdődik és délután 3 órakor folytatódik.

KMSC—Sodronyipar Román Kupa-mérkőzés Kolozsvár vasárnapi legnagyobb futballcsapata. A Román Kupáért folyó küzdelmek során a KMSC labdarugócsapata vasárnap a Sodronyipart látja vendégül Kolozsváron. A mérkőzés előreláthatólag elkeseredett harcot fog eredményezni, mivel mindkét csapat nagyon ambiciósulja a továbbjutást a Kupában.

A nagyváradi tábla elvi jelentőségű döntése:

Csak a városba érkező és visszamaradt áruk után lehet az értékadó kivételt

Hétszázezer lejt kell fizetnie Nagyváradi városának, mert megadóztatta a cseretárgalmat

(ORADEA-NAGYVÁRAD.) Érdekes ügyben hozott ítéletet a nagyváradi tábla II. tanácsa. Három év óta folyik a háborúság ugyanis egyrészt a város, másrészt a Dréher-Haggenmacher sörgyár között a vállalat áruira kivetett értékadó miatt, amelyet a gyár megfizetett, de a város zavartalanul behajtott. A sörgyár a városhoz közel levő Seleus községből tehergépkocsin szállította áruait a váradi vasúti állomásra és onnan tovább megrendelőihez. A város arra kötelezte a sörgyárat, hogy az áthaladó áruk után fizesse meg a kétezrelékes értékadót. A gyár fizetett, de ugyanakkor felebezést adott be a váradi törvényszékhez, amelyben

az értékadó törlését kérte azzal az indokkal, hogy azt nem lehet kivetni a tranzitforgalom, csak a

városba érkezett és ott maradt áruk után. A törvényszék helyet adott a kérésnek és kötelezte a várost, hogy az időközben beszedett mintegy 700.000 lejt kitevő értékadó összegét a vállalatnak visszafizesse.

A város az ítéletet meglebbezte azzal az indokkal, hogy az értékadó megállapítás ellen nem a törvényszéknek, hanem a közigazgatási bíróságnak kell felelősen, ilyen módon a törvényszék határozata semmis. A felebbezést a nagyváradi tábla tárgyalta le, amely kimondta, hogy hasonló esetekben nem a közigazgatási bíróság, hanem a törvényszék és annak felebbezési fórumai illetékesek dönteni. Következésképpen a város köteles a jogtalanul beszedett értékadó teljes összegét visszafizetni. Az ítélet jogerős.

Valódi ango!

szövetek viselőjét felhívjuk a minden versenyen felüli tiszta gyapju

Dombria

szövetekre, amelyek szépségben, tartóságban egyenrangúak az angolakkal, 75 centi szélességben 350 lejtől vannak 450 lejtig. Egyedüli elárulási hely Str. Reg. Maria 4. Bejárat Str. Brătianu 19. felől is. Két szoba, konyha lakásomra társnót keresek. Komoly háziszővést beállításánál segédkezést vállalom.

Reuter jelenti:

(LUXEMBURG.) A luxemburgi kormány elrendelte két határmenti község kiűrését. A lakosoknak állataikat is magukkal kellett vinniük.

(LONDON.) Skóciában tegnap háromszor volt légi riadó, amelyek közül kettő 30—30 percig, egy pedig 10 percig tartott. Skócia felett ugyanis átrepült egy repülőgép, amelynek nemzetiségét megállapítani nem lehetett.

(RÓMA.) A newyorki világkiállítás elnöke tegnap Rómába érkezett és megtekintette a világkiállítási építkezéseket, amelyekről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. Kijelentette, hogy az 1942-es év Itália ragyogó esztendeje lesz, mert a most épülő világkiállítási városrész vetekegni fog az antik Róma minden pompájával.

(MILANO.) Badoglio marsall elnökletével tegnap katonai és vegyész értekezlet volt, amely az alumínium és magnézium felhasználásával foglalkozott.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök és felesége látogatást tettek az egyik londoni hadikórházban, ahol 35 sebesültjét ápolják a nyugati hadszíntérnek.

(OSLO.) Håkon norvég király Stockholm-ból jövet, visszaérkezett a norvég fővárosba, amelynek lakossága nagy szeretettel üdvözölte uralkodóját.

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök kihallgatáson fogadta a svéd, norvég, dán és finn követeket, akik kormányaik nevében köszönetüket fejezték ki az elnöknek a stockholmi konferenciához intézett távira táért.

(LONDON.) A középangliai áradások egyre nagyobb méreteket öltenek, úgy hogy a kormány több utaszcsoportot vezényeltetett ki a fenyegetett vidékek védelmére.

(NEW DELHI.) A kongresszuspárt vezetésége értekezletet hívott össze, amely Linlithgow alkirály lemondásával foglalkozik.

(TOBOLSK.) Tobolszk közelében egy katonákat szállító vonat kisiklott. 23 ember meghalt, 82 megsebesült. A szerencsétlenség okának felderítésére vizsgálat indult meg.

(TOKIO.) Japán délnyugati részéről több könnyebb földlökést jelentettek. Kár jelentés még nem érkezett.

(AJACCIO.) A kikötő közelében egy kereskedelmi gőzös összeütközött egy halász bárkával, amely elsüllyedt. Bennülőit, egy halász kivételével megmentették.

(BERLIN.) Dr. Ley birodalmi munkásmiszter országos körútra indult, amelynek főbb állomásai az utonnan csatló területek központjai lesznek.

(BUDAPEST.) A magyar kormány felhívást tett közzé az áruhalmozás és áruelfüggetlés megszüntetésére.

(RÓMA.) Az olasz kormány igen szigorú büntetéseket alkalmaztat az áruelfüggetlők ellen. Áruhalmozásért 3 évi börtön és 10 ezer lira pénzbüntetés jár. Az árut visszatartó termelő 10 ezer lira pénzbüntetést fizet. Az az iparos, aki a feldolgozás céljára átadott árut nem szolgáltatja be, szintén 3 évet és 10 ezer líras büntetést kap.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány közölte, hogy nem alkalmazza az Egyesült Államok által tervbe vett zárót, hanem megengedi, hogy kikötőibe idegen buvárhajók fussanak be, ott fizem anyagot vásárolhassanak és 24 órát tartózkodjanak.

(BERN.) A svájci szövetségtanács elhatározta, hogy a földművelés fokozására 25 ezer hektári területet ültetett be zabbal és burgonyával.

(BERN.) Svájc a jövő héttől kezdve bevezeti az élelmiszer jegyet hét cikre. És pedig a cukorra amelyből havonként és fejenként másfél kilót, rizsre, amelyből negyed kilót, árpatermékekre, amelyből 2 és fél kilót, lisztre, amelyből két és fél kilót és ételzsírra, amelyből háromnegyed kilót engedélyez.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

GYERMEKKOCSI gyártáshoz szükséges teljes üzemfelszerelés egyben, vagy részletekben eladó. Cim a kiadóban. (2879)

ZONGORA, bécsi gyártmányu, keresztróka eladó. Str. Florilor 13. (6391)

JÓKARBAN lévő nagy Singer varrógép eladó. Str. Livezii 18. (6343)

GYERMEKKOCSI eladó. Str. Dumbrava Rosie 33. (6341)

ÓCSKARUHÁKAT, veszek, eladók. Str. Memorandului 4. (6339)

ELADÓK 38 és 41 számú alig viselt férficipők. M. Foch 107. Pálfi. (6326)

INGATLAN

GYÜMÖLCSÜSKERT 10.000 nm. rajta 4 szoba, konyha, veranda, istálló, mellékhelyiségek családi okok miatt nagyon olcsón eladó. Ritka alkalmi vétel. Elsőrangú tőke befektetés. Dr. Gáliszten, Str. Grădiniilor 9 (6315)

HÁZ sürgősen eladó. Gorun 7. (6324)

PARCELLA fásított 500 nm. gyönyörű fekvésű eladó. Donat-ut 28. számmal szemben. Str. Ep. Pavel 4. Ért.: Moșilor 84. Apart. 2. (6349)

BULGÁRIA telepen 800 nm. telek, 2 szoba, konyha, speisz lakással és egy félparcella eladó. Str. Smărdan 22. Ügynököt díjazok. (6352)

HÁZHELYEK, több jövedelmező ház eladó. P. Cuza Voda 7. em. (6376)

ELADÓ sürgősen a Grigorescu-ucca végén 700 nm. szépen bekerített parcella, víz és kanális bevezetve, gyümölcsfákkal. Ára: 275 ezer. Érd.: Cal. Traian 82. (6387)

ELCSERELNEM Macavei uccai kicsi házam egy nagyobb, környéken, vagy Kővári-telepen, készpénzzel fizetek. Cim a kiadóban. (6398)

ELADÓ alkalmi áron egy telek 600 nm. építkezésre nagyon alkalmas. Str. Bucovina 34. P. Gării. (6338)

ELADÓ ház: szoba, konyha, speisz, pince. Str. Petrut Pan végén Mészárosnál. (6336)

ÁLLAST KERES

GARANCIÁKÉPES három nyelvet bíró középkori intelligens izr. urinó keres le-rakatot, fióküzletet, pénztárnoki, felügyelői vagy más bizalmi állást. „Hűségese” jellegre kiadóba. (6307)

ÉRETTSÉGIZETT lány, románban, magyarban perfekt, német és francia nyelvtudással állást keres. Esetleg korrepetál. „Lelkismeretes” jellegre. (6307)

JÓCSALÁDBÓL származó teljesen árva leány, aki háztartásban és főzésben jártas, azonnal elhelyezkednék. Leveleket „Azonnal” jellegre a kiadóba kérek. (6310)

JÖMENETELÜ szalonba szabásznak, vagy munkavezetőnek menne perfekt angol és francia varrónő. Cim a kiadóban. (6397)

KÉZIKÖTÉST olcsón vállalkoz minden modellben. Str. Reg. Maria 14. ajtó 7. (6407)

KITÜNŐ ajánlatokkal rendelkező könyvelő kereskedésben pénztárnoki állást keres. Ajánlatokat „Könyvelő” jellegre a kiadóba. (6362)

SZERÉNY magántisztviselő bármilyen állandó alkalmazást keres vidéken is, gazdasághoz is ért. Közvetítő 1 évig havi 500 lej kap. Cim a kiadóban. (6384)

PEDAGOGUSNÓ, perfekt román, német, francia korrepetálást vállal. P. M. Vi-tea: 17. ajtó 6. (6392)

ÁLLAST KAPHAT

REGÁTI gazdaságba keresek románul tudó, egyedülálló 40–50 év körüli megbízható komoly nőt. Jelentkezni kédd estig Ideggyógyászati klinika portásánál. (6312)

KIFUTÓFIUT keres Libraria Globus, Str. Regina Maria 10. (6268)

ÜZEMVEZETŐT, aki úgy a katonai, mint civilcípők gyártásához ért, keres cipőgyár. Ajánlatokat eddigi működés, bizonyítványok, fénykép mellékelve valamint igények megjelölésével e lap kiadói-vatalába kéretnek „Alkalmas” jellegre. (6319)

CSERZŐMESTERT, akinek egy a talp, mint vichosgyártásban gyakorlata van, keres nagyipari üzem, cseresztyálá számára. Ajánlatokat eddigi működés, bizonyítványok, fénykép mellékelve valamint igények megjelölésével e lap kiadói-vatalába kéretnek „Állandó állás” jellegre. Román állampolgárok előnyben részesülnek. (6320)

FELVESZEK állandóra fehérművarró nőt géppel. Cal. Reg. Ferdinand 67. (6360)

KIFUTÓFIUT keres Etna bőrdíszlet. Reg. Ferdinand 2. (2885)

EGY középkori nőt, rend, tisztaság szeretőt, azonnal felveszek. Str. Rađu 3. ajtó 3. (2884)

Grófkisasszony

— Harsányi Zsolt legújabb vígjátékán ak bemutatója —

Folydó 24-én, kedden este mutatja be a színház Harsányi Zsolt hatalmas sikert elért vígjátékát, a Grófkisasszonyt. Ez az izzig-vérig magyaros és erdélyi levegőjű darab egyike volt a budapesti Vígyszínház legnagyobb sikerének és sorozatos előadásait állandóan zsúfolt házak tapsolták végig. A franciás szellemességgel, bő humorral, de emellett finom és nemes írói eszközökkel megírt nagyszerű vígjáték középpontjában egy fiatal vidéki föld-birtokos áll, akit irodalmi ambíciói Kolozsvárra sodornak, ahol beleszeret egy áltólagos grófkisasszonyba. Ez a grófkisasszony azonban senki más, mint egy szegény színházi jegyszede leánya, akit a színházi görők közül szed elő egy jókedvű újságíró társaság, hogy megtréfálják a naiv vidéki fiút. Rengeteg humoros és őszintén

szép és komoly, könnyekig ható jelenet során bontakozik ki ez a pompás vígjáték, amelynek végén természetesen boldogan talál egymásra a két fiatal. Elsőrendűen megrajzolt falusi és városi figurák vonulnak fel a néző előtt az egymás után következő színes képekben, amelyeknek során ott látjuk a színpadon a kolozsvári Newyork klubhelyiségét, a színház öltözőjét, az Óvár egy kis kikapott részletét stb.

Külön meglepetése az előadásnak Fényes Alice, Borovszky Oszkár és Nagy István mulató jelenete a Newyorkban, amelyhez a kitűnő Puskás Béla és zenekara szolgáltatja a kísérő zenét.

Mindent egybevetve valóságos élménye lesz az idej színiévnadnak ez a nagyszerű darab.

OKTATÁS

AKADÉMIAI végzettséggel és modern módszerrel bíró zongoratanár zongora és elméleti órákat ad. Cim: Braum Ferenc. Str. Avram Iancu 27. (6404)

KONZERVATÓRIUMI praxissal és olasz módszerrel rendelkező ének és zongoratanárnő órákat ad. Cim: Braum Ilonka, Str. Avram Iancu 27. (6405)

KIADÓ LAKÁS

TISZTVISELŐNŐ lakótársnőt keresek nov. 1-ére fűrdőszobás lakásomba. Cim a kiadóban. (6085)

EGY szoba, konyha fűrdőszobával november 1-ére kiadó. Cal. Traian 39. (6293)

KÜLÖNTELEK 2 szoba, konyha, mosókonyha, kert kiadó. Str. Babes 25. és Str. Vasile Lupu 78. (6302)

2 SZOBA, konyha fűrdőszoba kiadó Str. Rudeanu 33. (6301)

KÜLÖNBEJÁRATU butorizott szoba kiadó azonnal. Cim a kiadóban. (6303)

KÜLÖNBEJÁRATU butorizott szoba, fűrdőszobával azonnalra kiadó. Str. Memorandului 18. apart. 3. (6304)

3 SZOBA, konyha komfortos lakás november 1-ére kiadó. Cal. Regele Ferdinand 70. (6308)

Poloshát, molyt, svábboogaral, egeret, patkányt stb.

garanciával irt teljes szagtalanítással „Polynea” laboratórium Paragáz-osztálya. Str. Consiliul Național 3. (Főpostánál). Telefon: 34-75.

TISZTESÉGES bejárónőt felvesz. Str. Memorandului 10. ajtó 13. (6408)

ÜGYES fiut szabótanulónak felveszek. Laczy, Str. Reg. Maria 46. Novac-sarok. (6400)

CIPÉSZSEGÉD állandó munkára felvetik. Zicre is adok. Str. Vrăbiiilor 19. Apart. 24. (6340)

KÜLÖNFÉLÉK

FEKETE Spanier szuka-kutya elveszett, nyomravezető, vagy megtaláló jutalomban részesül. Str. Aron Florian 20. (6413)

SZIMPATIKUS urinó kimondottan finom illatú, idősebb uriember ismeretséget keresem. Teljes című levelekre válaszolok. „M. Mária” jellegre a kiadóba. (6299)

FIGYELMEZTETÉS. Kérem azon szabó mestert, ki tévedésből október 18-án más ollóját vitte el, haladéktalanul küldje vissza, minthogy feleségét, gyermekét is is merem. (6313)

SZEMÉLYZETI adó, valamint betegsegélyző listák elkészítését és befizetését vállalom. „Minimális díjazás” jellegre a kiadóba. (6309)

SZÖRMEMUNKÁKAT meglepő olcsó árban válllok. Nagy szűcs. Select mozi udvarán. (6348)

ELVESZETT Herskovits névre szóló be tegsegélyzőkönyv. Megtalálójra jutalom el lenében adja le Hirsch, P. M. Viteazul 16. (6333)

RESTAURANT. Az Öltüz vendéglő minden szombat és vasárnap reggel nyitva. Castan Maria, mint énekes és táncos művésznő és a jó hírnévben szereplő Simi Gyula egy elsőrangú zenekarával szórakoztatják a nagyérdemű közönséget. Szíves pártfogást kér az új üzletvezető. (6329)

NE dobja el használt szövetet, a „Mercur” kötőde (P. Carolina 5) kijavítja. (6353)

GYÖNYÖRŰ formájú öltönyöket, télikabátokat, női kabátokat legújabb bécsi mintára 1 próbával kifüggesztés nélkül készítek. Alakításokat is válllok. Laczy, Str. Reg. Maria 46. Baba Novac felől. (sarok). (6401)

TÁRSULNÉK 50 ezer lejig, esetleg többel rentábilis üzembe, vagy üzlethez, 50 ezer lejig a kiadóba. (6402)

NAPOS fekvésű, különbejáratu uccai butorizott szoba kiadó. Str. Cosbuc 3. sz. (6311)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, előszoba és külön egy szoba. Str. G. Tamas 6. (6316)

Igy irtok én szabadalmazott módon

szagtalanul és ragasztás nélkül is garantáltan. DEÁK MERNŐK, P. UNIRII 7. Telefon: 2700.

KÉT nagy szobás, összkomfortos lakás november 1-ére kiadó. Str. Elisabeta 14. (6322)

ÜRES szoba, különbejáratu, butorizva is kiadó. Str. Grigorescu 8. (6399)

KÉT nagy szoba, konyha, elő és fűrdőszoba nov. 1-re kiadó. Str. Bravilor 15. (Grigorescu negyed). (6403)

KÜLÖNBEJÁRATU butorizott szoba, villában kiadó 1–2 személynek, esetleg ebéddel. Str. Umbroasă 3. (Regálá 32. mellett). (6347)

KIADÓ egy szép üres szoba. Str. Fr. David 7. (6345)

KIADÓ új üzlethelyiség forgalmas piacon és egy különbejáratu kicsi butorizott szoba 1 személynek. P. M. Viteazul 20. (6351)

KÉTSZOBÁS garzonlakás fűrdőszobával kiadó. Str. Elisabeta 32. (6355)

KIADÓ különbejáratu uccai butorizott szoba a belvárosban. Cim a kiadóban. (6354)

EGY szép szoba kapualatti bejárattal. üresen kiadó. Str. Avram Iancu 17. ajtó 2. (6359)

KÜLÖNBEJÁRATU, butorizott szoba kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 34. II. em. 16. (6367)

KIADÓ nov. 1-re szoba, konyha. P. Stefan cel Mare. Érd.: Dr. Tutelaia ügyvéd. Cal. Reg. Carol 7. (2888)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorizott erkélyes szoba közvetlen fűrdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 3. (6369)

BUTORIZOTT szoba fűrdőszobával központban kiadó. Str. Memorandului 7. (6374)

KÜLÖNTELEK kiadó, szoba, konyha nov. 1-re. Str. Lucaci 36. Érd. Cal. Traian 13. Rosenfeldnél. (6342)

ELEGÁNSAN butorizott szoba zongorával, fűrdőszobahasználattal kiadó. Cim a kiadóban. (6375)

KIADÓ különbejáratu, elegánsan butorizott szoba 1–2 uriember részére, esetleg teljes ellátással. Cal. Decebal 5. (6377)

LAKÓTÁRSNÖT keresek, vagy iskolásleányt, zongora van. M. Foch 55. ajtó 4. (6379)

KIADÓ november 1-re kis tiszta szoba butorizál, vagy anélkül. Str. Moldovan 4-a Grigorescu betérőn. (6378)

KÖZPONTBAN garantált tiszta, komfortos lakásban szép uccai butorizott szoba fűrdőszobahasználattal kiadó. Cim a kiadói-vitalban. (6388)

KIADÓ magántelken 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Str. Grecianu 16. Ért.: Sincal 16. Opris. (6389)

LAKÓTÁRSAT keresek nagy fűrdőszobás, különbejáratu szobába, esetleg teljes ellátással. Str. V. Babes 11. Apart. 3. (6393)

SZOBA, konyha, istálló elsejére kiadó Str. Aron 26. (6395)

TRAFIK kiadó. Cim a kiadóban. (6396)

KIADÓ szoba, előszoba, konyha, speisz Pop Julian 4., Grigorescu 53. mellett. (6337)

KIADÓ kis szoba, konyha, Str. Toamnei 1. (6332)

1700 lejért butorizott szoba teljes ellátással. Str. Grigorescu 15. (6331)

PIATA Unirii-re nyíló, emeleti 4 szobás, fűrdőszobás lakás, további 2 szobával és mellékhelyiségekkel kiadó november 1-re. Érdeklődni: Unio, Cluj, Memorandului 2. (6325)

VILLASORBAN különálló garzonlakás, napos terrasszal kiadó. Str. Elisabeta 30. (6327)

LAKÁST KERES

KERESEK butorizott vagy üres földszinti szobát posta közelében. Cim a kiadóban. (6317)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ

MŰSORA:

Szombat d. u. 5: **Duo** (Louis Verneuil páratlanul izgalmas színűve Fényes Alice és Nagy István fellépésével. Olcsó helyárakkal.)

Este 9: **A tolvaj.** (Rendes bérlet 6. Irodalmi bérlet 4. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Boldog órák** (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: **A szerelem gyümölcse.**

Este 9: **A tolvaj.**

Hétfő d. u. 5: **Pluhár István, a világhírű rádió sportriporter előadása** a helyszíni közvetítésekéről, bemutatásokkal, a különböző sportágakból, jeles kolozsvári sportemberek részvételével.

Este 9: **Pluhár István, a világhírű rádió sportriporter előadása** a helyszíni közvetítésekéről, bemutatásokkal, a különböző sportágakból, jeles kolozsvári sportemberek részvételével. Rendes esti színházi helyárak.

SELECT MOZGÓ: Ő és Én (Szerelmi kaland.) Charles Boyer és Irene Dunne művészpár filmremeke, mely lázba hozta az öt kontinens mozikézelőit. Meghatóan szép szerelmi történet, nagyszerű szereposztással, kiváló rendezéssel.

ROYAL MOZGÓ: Minden idők legizgalmasabb kémfilmje a francia-német háborúból. Benoit kapitány visszatérése. Fősz.: Jean Murat és Mireille Balin. Mindenki nézze meg.

URANIA MOZGÓ: A kaukázusi brigád. A francia filmgyártás díjat nyert remeke. Fősz.: Lisette Lanvin, Charles Vanel, Troubetzkoy Herceg, Roger Duchesne, Vera Korene. Műsoron kívül hirdok.

CAPITOL MOZGÓ: Az idegenlégő becsülete. Hatalmas rendezésű, wgalmas algiri film. Főszerepekben: Charles Vanel, Marie Bell és Pierre Renoir.

RIO MOZGÓ: Ma 3. 6 és 9: Két világláger, egy helyár. I. Uraganul. Az évad legnagyobb monumentális film slágere. Fősz.: Dorothy Lamour és John Hall. II. Száz férfi és egy leány. Zenés operett. Fősz.: a bájos Desma Durbin és Leopold Stokowsky. III. Híradó. Kív. műsorok: A zendai fogoly. II. Az utolsó ház.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Ő és Én (Szerelmi kaland.) Charles Boyer és Irene Dunne művészpár filmremeke, mely lázba hozta az öt kontinens mozikézelőit. Meghatóan szép szerelmi történet, nagyszerű szereposztással, kiváló rendezéssel.

ROYAL MOZGÓ: Minden idők legizgalmasabb kémfilmje a francia-német háborúból. Benoit kapitány visszatérése. Fősz.: Jean Murat és Mireille Balin. Mindenki nézze meg.

URANIA MOZGÓ: A kaukázusi brigád. A francia filmgyártás díjat nyert remeke. Fősz.: Lisette Lanvin, Charles Vanel, Troubetzkoy Herceg, Roger Duchesne, Vera Korene. Műsoron kívül hirdok.

CAPITOL MOZGÓ: Az idegenlégő becsülete. Hatalmas rendezésű, wgalmas algiri film. Főszerepekben: Charles Vanel, Marie Bell és Pierre Renoir.

RIO MOZGÓ: Ma 3. 6 és 9: Két világláger, egy helyár. I. Uraganul. Az évad legnagyobb monumentális film slágere. Fősz.: Dorothy Lamour és John Hall. II. Száz férfi és egy leány. Zenés operett. Fősz.: a bájos Desma Durbin és Leopold Stokowsky. III. Híradó. Kív. műsorok: A zendai fogoly. II. Az utolsó ház.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 22, Vasárnap.
Róm. kat.: Kordula sz. Prot.: Előd.
Ort.: Sf. Pár. Averchie Ep. Izr.: 9
Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

NYUGTALANÍTÓ

Juci asszony: Én úgy gondolom, hogy a férjem meghalna, ha én megcsalnám.
Manci asszony: Igen, igen, én is úgy találok, hogy az utóbbi időben rosszul néz ki.

RELATIVITÁS

— Bizony Kolozsvártól az ut Nagyváradig hosszabb, mint Nagyváradtól Kolozsvárig — mondja a vasuti fülkében az egyik utas a másiknak.

— Ne beszéljen ilyen ostobaságot, hisz az nem létezik — válaszol bosszasan a másik.

— Hát hogyan létezne: Például Husvétől Pünkösdig 7 heti idő van, viszont Pünkösdtől Husvétig 45 hét.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október 21. szombaton reggeltől október 28. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Piata Unirii, dr. Halász, Piata Cuza Voda, Flohr József, Calea Regele Ferdinand, „Diana”, str. Nicolae Jorga.

— Dr. Ábrahám Lajos nőgyógyász, sebész rendeléseit ismét megkezdte. C. Regele Ferdinand 43. Telefon: 30-90.

Börkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5., „Sorával” szemben.

— Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk köszönetet a Schull kendőgyár munkásainak és mindazoknak, kik leányunk, Bereczki Margit temetésén megjelentek és részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A bánatos szülők.

— Dr. Csák István, a bőr és nemibetegségek szakorvosa hazaérkezett és rendeléseit megkezdte Str. Iuliu Maniu 17. szám alatt.

— A rokkant nyomdász halála. A Romániai Grafikai Munkások Szövetségének kolozsvári kerülete megilletődéssel tudatja, hogy Turcsa Gergely rokkant nyomdász e hó 19-én 67 éves korában elhunyt. A közmegebecsülésnek örvendő Turcsa Gergelyt ma, szombaton délután 5 órakor temetik el a köztemető halottas kápolnájában.

— Miért vette meg Hiraj maharadzsa Mária Antónia gyémántnyaklancát? A kalkuttai fővármihatal helyt adott Hiraj maharadzsa (Darbhanga indiai állam uralkodója) felfolyamodásának és visszatérítését 187.500 frank vámmot, amelyet a maharadzsa Mária Antónia történelmi híru gyémántnyaklancáért fizetett. A vámhivatal elfogadta a maharadzsa érvelését, hogy a felbecsülhetetlen értékű ékszer nem azért vette, hogy értéke, hanem azért, hogy történelmi nevezetességű műtárgyként muzeumban helyezze el.

— Erzsébetvárosi tüzoltók a hadbíróság előtt. Az országos légvédelmi gyakorlatok előkészítésével kapcsolatban az erzsébetvárosi polgármester elrendelte, hogy a tüzoltótestület bizonyos közmunkákat végezzen, amelyek a légvédelemmel független össze. Calinercu tüzoltó a rendelettel kapcsolatosan a polgármester személyére sértő kijelentéseket tett és ezért a kolozsvári katonai törvényszék elé állították. Az erzsébetvárosi tüzoltótestület minden tagja tanuként vonult fel ebben a perben. Calinescut a katonai törvényszék 2000 lei pénzbírságra ítélte.

— Jó és olcsó szvetterek, sálak, trikók, alsóruhák, vastag harisnyák, keztyűk, női és leányka nadrágok, legolcsóbban beszerezhetők Somes rövidáru házában, Főposta baloldalán.

— Elítélt határátlépő. Négy szatmári lakos felkerekedett ez év július havában, hogy engedély nélkül átszökjenek Magyarországra. A határátlépés sikerült is. Hárman közülük ottmaradtak, de Loránd Jolán visszatért s eközben a határőrök letartóztatták. Így került a kolozsvári katonai törvényszék elé. Amikor megkérdezték Loránd Jolánt, hogy miért jött vissza Romániába, ezt felelte: „Mert meggyőződtem, hogy ott sokkal rosszabb, mint itt”. A hadbíróság nem méltányolta ezt a meggyőződést és tiltott határátlépésért 1 hónapi fogházra ítélte a vádlottat.

— Shirley Temple helyett — üres automata. Newyorkból jelentik: Nemrég köriratot intézett százhusz amerikai szülőhöz a „fiatal filmteljesítmények kutató állami társaság”, melyben arra szólítja fel a gyanútlan szülőket, hogy küldjenek be csekély száz dollár költséget, melynek ellenében gyermekeikből csupa filmsztárokat faragnak. A jövőre Shirley Templek hiszékeny szülői rögtön elküldték a kívánt összeget és azután türelmesen várakoztak, természetesen hiába, mert a nemlétező társaság semmi életjelt nem adott magáról. A százhusz becsapott szülő erre hetek után a losangelesi rendőrséghez fordult. Valósággal elárasztotta a kis jövőre Shirleyket kézenfogó mamák serege a rendőrség épületét. Mikor a rendőrség a szélhámos társaságot a megadott címen felkereste, már csak egy üres csokoládéautomatát talált ott, melybe a kis jövőre filmsztárok zsebpénzüket is elveszítették a bemutatóskor.

— Céhbe tömörülnek a romániai cigányzenészek. Bukarestből jelenti a Rador: A romániai cigányzenészek elhatározták, hogy megszervezik országos szakmai céhüket.

DIVATUJDONSÁGOK NAPONTA ÉRKEZNEK AZ

„Elysée”-be

Szíveskedjen megtekinteni raktárunkat vételkötelezettség nélkül. „ELYSEE” CLUJ, CAL. REG. FERD. 12.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ELADÓK 4 méhcsalád, tartalék kaptárral és összes kellékeivel, kétajtós keményfa jégsekrény. Str. Elisabeta 16., ajtó 1., 1-3-ig. (6306)

ÜZLETHELYISÉGBE is alkalmas két vaskályha eladó. Ért.: Str. Fierului 20. (6328)

HEGEDÜSKOLA. Block elsőkötet, összecusukható kottaállványt keresek. Cal. Reg. Ferdinand 141. III. 26. Telefon: 2072. Müller. (6257)

VÁS, butor, ruha, rongy, könyv, rossz divány matrác, papír, gépet és mindent veszlek. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (5629)

VÁS fűtőkályha eladó. Cal. Traian 46., balra. (6288)

JÖMENETELÜ kóser kifőzde családok miatt átadó. Cím a kiadóban. (6289)

SPANYOL meggyfák, egresbokrok eladók. Str. Aron Florian 18. (6290)

VESEK 3 asztalt, 10 tonet széket vendéglő részére, jó állapotban. Man, Strada Fericelei 26. (6291)

HALÓSZOBA és konyha berendezés eladó. Megtekinthető október 22-én és 23-án Cal. Regele Carol II. 76. (6292)

BUTOROKAT választékban veszlek és eladók. Bizományt, beraktározást vállalkoz. Str. Gen. Poetas 15. (6296)

FEKTE női télikabát középtermetre eladó. Cal. Mănăsturelui 22. ajtó 4. (6297)

ÜZLETBERENDEZÉS, amely kiválóan alkalmas porcellán, ékszerüzlet, drogéria stb. részére, könyvtárnak is alkalmas, sűrűn olcsón eladó. Vitro, P. Unirii 8. (6298)

GYERMEKKOCSIK legolcsóbban Kis-koruk fogházában kaphatók. Str. Fabrica de Zahar 47. Telefon: 19-03. (6300)

Vigyázat

Vannak utánszók, amelyeket mint aspirint akarnak eladni, holott ezeket nem szabad aspirinnak nevezni. Orizkedjen ezektől! Kérjen mindig

ASPIRIN TABLETTÁK

azt a Bayer (Károlyi)

HANGSZÓRÓS Ingelen rádió eladó. C. Reg. Ferdinand 34. II. em. 16. (6366)

GARZONLAKÁS berendezést jó állapotban lámpákkal, más tárgyakat veszek. Ajánlatokat Str. Bob 13. Apart. 3. (6368)

ELADÓ szobai vaskályha és főzőkályha. Str. Gherescu 4. (2886)

ELADÓ fehér sodronyos vaságy, ruhaszekrény és mosdó. Cal. Moșilor 94. (6370)

FERFISZABÓ és más női Singer varrógépek olcsón eladók. Cal. Traian 51. (6372)

ELADÓ ócska Dániel és oszlopkályhák. Str. Bălții 9. (6373)

BIZTOS megélhetést nyújtó fűszer és csmegeüzlet belvárosban más elfoglaltság miatt áruval, berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. (6381)

GYÜMÖLCSFÁK, díszfák, rózsafák, lúgas-szőlőültvények beszerezhetők Grieger műkertészetben. Reg. Carol II. 39. (6394)

SPORTKOCSI és fűrészbak eladó. Cal. Moșilor 94. (6371)

November 15-én kell bevonulniuk az 1940. évi korosztályhoz tartozó ifjaknak

(BUCUREȘTI.) (Rador.) A nemzetvédelmi minisztérium közli, hogy az 1940. évi korosztályhoz tartozó, rendes szolgálati idejű, schimbás és önkéntes ifjaknak november 15-én kell az illetékes hadkiegészítőknél jelentkezniük, azokkal a régebbi korosztályú ifjakkal együtt, akiknek tanulmányi, vagy egyéb okból történt bevonulási halasztása ebben az évben jár le és amennyiben további halasztást nem kaptak. Mindazok, akik a fenti időponttól számított tíz napon belül nem jelentkeznek, mint a katonai szolgálatra nem jelentkezettek, katonai törvényszék elé kerülnek. Az 1938. és 1939. évi korosztály orvosilag felmentett ifjai ugyancsak a fentemlitett időpontban kell jelentkezzenek csapattesteiknél.

— Megszólalt a fáraó zeneszekrénye.

Kairóból jelentik: Az itteni muzeumban elhelyezett király-mumiák és a hozzájuk tartozó relikviák világában ért hetetlen, furcsa esemény történt. II. Ámon Rohá egyiptomi fáraó sírjából annak idején számos olyan távirat emelkedett ki, amelyeknek értelmét könnyen meg lehetett magyarázni. Így került a Kairó-gizehi muzeumba a fáraó nagy zeneszekrénye is, amely nem más, mint fadobozba rejtett, hurozott citara féle, amely fogantyura jár s ha azt valódi megforgatta, a hurok pengén kezdtek. A készüléket fel is lehetett húzni. Senki sem tudta, mi történhetett, de október 11-én, éjszaka egy muzeumőr arra ébredt, hogy a fáraó zeneszekrénye megszólalt. Többször esztendő óta először. Az őt kiugrott fülkéjéből, oda rohant a szekrényhez, de nem nyúlt hozzá. Élvezte a zenét. Másnap reggel elbocsátották azért, mert az igazgatót nem hívta meg a különös éjszakai zenéhez.

MÉLY gyermekkocsi eladó. Str. Gen. Poetas 12. (6305)

HASZNÁLT konyhaedények, husvágógép, női kabátok, ruhák, fehérneműk, harisnyák, selyem esernyő, férfi télikabát szőrmével eladók. Str. Ilie Măcelar 14., balra, délután 6 órától. (6314)

EPERPALÁNTOK, óriás termései (Mamad Moutot) eladó. Str. Oăsanu 19. (6318)

SINGER női varrógép eladó. Str. Crisan 2. szám. (6321)

JÓKARBAN levő mély gyermekkocsi eladó. Str. București 72. (6323)

JÓKARBAN levő barna női télikabát és sötétkék kosztüm eladó. Reg. Ferdinand 82. Apart. 7. (6346)

HASZNÁLT katonai ruhákat vennék. Cimeket a kiadóba kérek. (6335)

GYERMEK sportkocsi, jókarba levő eladó. Cal. Decebal 60-a. (6334)

VITRIN jókarban díszbédélőhöz olcsón eladó. Cal. Moșilor 84. Apart. 2. (6350)

EGYLOVAS, féderes stráfszekér teljes új állapotban eladó. Str. Nouă 8. (6357)

TÜKÖR 69x105 cm, nagy keményfa függőnytartó, rézvasaló eladó. Reg. Ferdinand 49. (6356)

CUKRASZDAI, vagy bodega berendezés eladó. Str. Masiniștilor 1-b. (6358)

GYÖNYÖRÜ flodendron helyszüke miatt olcsón eladó. Str. Avram Iancu 27. (6409)

ELADÓ olcsón középtermetre barna télikabát. Str. Memorandului 14. Szabó. (6402)

ELADÓ férfikabátok. Érd.: Novában, Str. Memorandului 16. (6363)

IRÓASZTAL, szekrény, asztal, székek eladók. Str. Berde 3. Érdeklődni portánál. (6364)

Saraciglu nyilatkozott az orosz-török kapcsolatokról

Bulgária változatlanul semleges marad

(ANKARA.) (Dunaposta.) A Moszkva nevű szovjet cirkáló, amelyen Saraciglu török külügyminiszter visszatért a Szovjet fővárosából, torpedóromboló kíséretében érkezett meg a kikötőbe. A torpedóromboló megérkezésekor 21 ágyulóvést adott le, majd amikor a török külügyminiszter partra lépett, még újabb 19 ágyulóvést. Saraciglu ünnepélyes fogadtatásán megjelent az ankarai román meghatalmazott miniszter is. Megérkezése után Saraciglu nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy moszkvai látogatásának célja Potemkin orosz külügyi népbiztos látogatásának viszonzása volt, ezenkívül megfárgyalták a két országot közlő érdeklő kérdéseket. Az összes szovjet vezetők, akiket egyébként Saraciglu mind személyesen ismert, a legszívezebb légkörben folytatták le a tárgyalásokat, amelyek alkalmasak voltak a két ország közötti baráti kapcsolatokat még jobban megszilárdítani. Meggyőződése szerint a tárgyalások nagyban hozzájárultak a két ország viszonyának kimélyítéséhez és Moszkvából azzal a legjobb benyomással távozott, hogy várja a Szovjet meghívását a további tárgyalások folytatására.

A TÖRÖK-OROSZ HATÁROK MEGERŐSÍTÉSE

(ISZTAMBUL.) (Dunaposta.) Az Exchange Telegraph jelentése szerint Saraciglu megérkezése után az angol és francia, valamint a török katonai nagyvezérkar képviselői folytatták a pénteken megkezdett tárgyalásokat, amelyeken Weygand francia tábornok Wabel angol tábornok és Saydan török miniszterelnök is résztvettek. Az angol lap szerint Törökország újabb katonai biztonsági intézkedéseket fogantatosított és nemcsak az orosz-török határt erősítette meg, hanem a török-bolgár határt is. Mindkettő megerősítésére fokozott gondot kívánnak fordítani. Az orosz határ felé egyébként rövidesen új vasutvonalat építenek.

AMI FRANCIAORSZÁGNAK NEM ÉRDEKE

(RÓMA.) (Dunaposta.) Francia politikai körökben egyre erősödik az a felfogás, hogy Franciaországnak nem érdeke a német birodalom legyőzése és a nemzeti szocializmus rendszerének megsemmisítése. Ha ugyanis a jelenlegi német uralmi rendszer megdőlné, úgy egész Németország bolsevizálódna. Már pedig

Franciaországnak nem lehet érdeke az, hogy 300 millió orosz-német bolsevizatomb kerüljön közvetlen szomszédságba Franciaországgal.

Bastianini, az új olasz angol nagykövet erről az eshetőségről megfelelően tájékoztatta az angol kormányfőfiakat is, utalva egyben arra, hogy a béke megkötésének lehetőségét ne odázzák el. Ezzel a kérdéssel látszik szoros összefüggésben lenni az a körülmény is, hogy Göring marsall közelebből Rómába érkezik, ahol rendkívül nagyfontosságú tárgyalást fog lefolytatni illetékes olasz körökkel.

SCHULLENBURG GRÓF JELENTÉSTÉTELE

(BERLIN.) (Dunaposta.) Az Exchange Telegraph jelentése szerint gróf Schullenburg moszkvai német nagykövet Berlinbe érkezett és azonnal kihallgatáson jelent meg Hitler vezér és kancellárnál. Schullenburg magával hozta Sztalinnak Hitler legutóbbi üzenetére adott válaszáat, amelyben Sztalin ismerteti azokat az okokat, amelyek miatt Molotov, az orosz külügyi népbiztos még mindig nem mehetett el Berlinbe. Schullenburg kihallgatásánál és jelentéstételénél jelen volt az Ankarából éppen visszaérkezett von Papen törökországi német nagykövet is. Berlinben egyébként a tegnapi nap

rendkívül élénk diplomáciai tevékenység volt észlelhető, amely kétségtelenül összefügg Schullenburgnak Hitlerrel történt kihallgatásával, illetve az ankarai egyezményrel.

BULGÁRIA MEGMARAD RÉGI POLITIKÁJA MELLETT

(SZÓFIA.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint bolgár politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a kormány átszervezésének szükségességét éppen annyira előre látták, mint a jelenlegi nemzetközi események bekövetkezését, amelyek csak meggyorsították a kormány átszervezését. Ebből azonban nem kell arra következtetni, mintha az új kormány magatartását a nemzetközi események befolyásolhatnák, vagy mintha Bulgária új politikai irányvonal változás előtt állana. Az új bolgár kormány a megelőző kormány politikáját fogja követni, amely mindenben megfelel az ország és a nép érdekeinek, tehát a

Amerika és Japán érdekellentétei

(TOKIO.) (Rador.) A DNB jelentése szerint az Északamerikai Egyesült Államok japán nagykövetének: Grewnek beszéde, amelyben az amerikai-japán viszonyt világította meg, rendkívül nagy feltűnést keltett. Az a magatartás ugyanis, amelyet Grew beszéde feltüntetett, azt bizonyítja, hogy Amerika egyáltalában nem számol Japánnak a Távolkeleten támasztott igényeivel. Különösen az keltett nagy feltűnést, hogy az amerikai nagykövet Japán magatartásának a megváltoztatását igényelte Kínával szemben és azt, hogy Japán nyújtson biztosítékot minden áron az amerikai állítolagos jogok és érdekek tiszteletben tartására. Holott ezeket a jogokat és érdekeket Japán egyáltalában nem sértette meg. Japán politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy az Amerika részéről támasztott igények illetéktelen beavatkozást jelentenek a japán-kinai viszályban és ezzel az új magatartással Japánnak számolnia kell. Amerikának ez az álláspontja és

legszigorubb semlegesség politikáját.

ÁLLAMFÖK TÁVIRATVÁLTÁSA AZ ANGOL-FRANCIA-TÖRÖK EGYEZMÉNY NYOMÁN

(PÁRIS.) (Rador.) Az ankarai angol-francia-török egyezmény aláírása alkalmából Lebrun köztársasági elnök üdvözlő táviratot küldött Ismet Inonü török köztársasági elnöknek, aki szíves hangú táviratban köszöntö meg az üdvözlést.

(LONDON.) (Rador.) Az ankarai egyezmény aláírása alkalmából szíves hangú táviratváltás történt VI. György angol király és Ismet Inonü török köztársasági elnök között.

HOLLAND Felfogás az ANGOL-FRANCIA-TÖRÖK EGYEZMÉNYRŐL

(AMSZTERDAM.) (Rador.) Az „Allgemeen Handelsblatt” megállapítja, hogy az Ankarában aláírt egyezmény az angol és francia kormány nagy diplomáciai sikere. Ez a siker rendkívül érzékenyen érinti az európai kérdést. Anglia helyzete Egyiptomban és a Keleten lényegesen megerősödött, hasonlóképpen Franciaország helyzete a Földközi-tengeren. Ezek ellenében Törökország a Közelkeleten jutott jelentős pozíciógyarapodáshoz.

felfogása, amelyet Grew nagykövet juttatott kifejezésre, rendkívül nehéz helyzetbe hozta az Abe elnöklete alatt tevékenykedő japán kormányt.

A DÉLAFRIKAI UNIÓ BELÜGYMINISZTERE LON- DONBAN

(LONDON.) (Rador.) Deneys Reitz, a Délafrikai Unió belügyminisztere pénteken este Londonba érkezett. A vasuti pályaudvaron Eden dominionügyi miniszter és több más előkelőség üdvözlölte.

FRANCIA ÁLLÍTÁS — NÉMET CÁFOLAT

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelentése szerint illetékes körökben megcáfolták azt a francia forrásból származó jelentést, mintha az utóbbi napokban a nyugati hadszíntéren nagyszabású német támadás lett volna. Hangsúlyozták, hogy ezt a francia jelentést már a német katonai főhadiszállás csüdtörtéki jelentése is megcáfolta. A franciák kényszer nélkül üritették ki

Désen a nyílt uccán hirtelen meghalt a szivbajos asszony

Dési tudósítónk jelenti: Özv. Bendi Zsuzsa 44 éves Szásznyirse községben lakó asszony fiával együtt tegnap Désre jött, hogy peres ügyét a törvényszéken elintézzék. Désre érkezve az asszony fia előre felment a törvényszéki palotába, míg édesanyját magára hagyta. Később Bendiné is elindult, hogy megkeresse fiát a törvényszék épületében. Utközben azonban rosszul lett és a hadkiegészítő parancsnokság előtt az uttest közepén összeesett. Többen az eszméletét vesztett asszony segítségére siettek, egy asszony szesszel kezdte dörzsölni az elalélt nő szívtáját, majd kocsin beszállították özv. Bendinét a kórházba,

ahol azonban a segítségül hívott orvos már csak a beállott halált állapíthatta meg. Morar rendőrtiszt kiszállt a kórházba és megállapította a halott személyazonosságát, bár özv. Bendiné nem volt semmiféle igazoló irat. Rövidesen előkerült a tragikus módon elhalt asszony fia is, aki egyébként a falu kovácsa. Kihallgatása során elmondotta, hogy édesanyja öt éve súlyos szivbetegségben szenvedett, de ennek ellenére állandóan segédkezett neki a kovácsműhelyben, sőt még a súlyos kalapáccsal is többször dolgozott. A halott anyát a fia hazaszállította Szásznyirse községben.

Rablótámadást akartak elkövetni egy közismert kolozsvári ügyvéd ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Szenzációs letartóztatást fogantatosítottak a helybeli bünyügyi hatóságok ma délelőtt. Bercianu Gheorghe, néhai dúsgazdag kolozsvári vendéglős néhány nappal ezelőtt felkereste Cosma Ioan Fluturilor telepen lakó bérkocsitulajdonost, akit arra kért, keresse fel az egyik helybeli jólismert ügyvédet és revolverrel megfenyegetve, csikarjon ki tőle 250.000 lejt, amely összeget az íróasztalának jobboldali alsó fiókjába tart. Cosma rövid gondolkodás után igennel válaszolt. Bercianu azt mon-

dotta, hogy az összesen testvériesen fognak osztozkodni és egyben 500 lejt adott neki arra a célra, hogy szeszess-italt igyék és bátorságot szerezzen. Cosma átvette a pénzt és azután megjelent a közismert kolozsvári ügyvédnél és elmondotta megbízatását. Az ügyvéd azután Cosma irásbeli nyilatkozata alapján azonnal megírtte Bercianu ellen a bünyvádi feljelentést. Ma délelőtt Bercianut letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

azokat az állásokat, amelyeket korábban elfoglaltak és legfeljebb a német támadás gyorsasága és átütő ereje lephette meg őket. A francia jelentés beszámolt arról is, hogy a nyugati hadszíntéren hatalmas csapategységekkel hajtották végre a németek a támadást és egy egész ezred bocsátkozott harcba a francia védőcsapattal. Ezzel szemben az az igazság, hogy ebben a nagyszabásúnak minősített támadásban mindössze egyetlen német század vett részt.

SWEN HEDIN BERLINI UTJA

(STOKHOLM.) (Rador.) A DNB jelentése szerint Swen Hedin, a világhírű tudós és ázsiai kutató kijelentette a svéd tájékoztató iroda egyik szerkesztőjének, hogy németországi látogatása és Hitler vezér és kancellárnál történt kihallgatása az 5 egyéni kezdeményezéséből történt. Egyetlen svéd felelős személy sem tudott előzetesen az 5 németországi utazásáról és Hitler vezérnél tett látogatásáról. Alaptalanok tehát azok a feltevések, amelyek az 5 németországi utazásával és a Führernél tett látogatásával kapcsolatosan arra a veszélyre következtettek, mintha Svédország megváltoztatni kívánná eddigi szigorú semlegességét és rendíthetetlen békepolitikáját.

RIADÓJELZÉS SKÓCIA DÉLKELETI PARTVIDÉKÉN

(LONDON.) (Rador.) Skócia délkeleti részén pénteken reggel riadójeleket adtak le, amelyek ellenséges légitámadás közeledését adták hírül. Mielőtt még a légvédelmi riadókat leadták, a harci repülőgépek egész raját látták a levegőben, amelyekre élénken tüzelné kezdtek a légvédelmi ütegek. Az ütközet eredményéről eddig még nem érkezett jelentés.

LEGUJABB SPORT

Meghalt egy híres német labdarúgó-játékos. Mannheimból jelenti a Dunaposta: Schiesling Ottó, a harmincegy-szeres válogatott játékos, a híres csatár, mellhártyagyulladásban meghalt.

Uj világrekord a melluszásban. Rio de Janeiróból jelenti a Dunaposta: Lenk Mária uj világrekordot állított fel a 400 méteres melluszásban 6 perc 15.8 mp. idővel. A régi világrekordot Inge Schörensén tartotta 6 perc 16.3 mp. idővel.

— ESZMÉLETLENRE VERTÉK AZ UCCASEPRŐT. Súlyos következménnyel járó éjszakai támadás játszódott le mára virradólag az Unirii-téren. Farcas Ioan Poetas-ucca 20. szám alatt lakó 26 éves és László István magyar-fenesi 30 éves fiatalemberek reggel 5 óra tájban megtámadták és botokkal agyba-főbe verték Pop Vasile szilágy-megyei, Fizes községbeli városi uccaseprőt, aki a súlyos ütések következtében eszméletlenül került el az uttesten. A szerencsétlenül járt kolozsvári uccaseprőt a kihívott mentők válságos állapotban szállították be a klinikára. A főtéren őrszolgálatot teljesítő rendőrök a már menekülni igyekező támadók után vetették magukat és lázas hajsza után a Mico-uccában sikerült elfogniuk őket. Mindkettőt bekísérték a központi rendőrségre, ahol kihallgatásuk folyamatban van.

— RENDŐRSÉGI HIR. Madar Ioan Zorilor-ucca 1.szám alatt lakó kereskedő bejelentette a központi rendőrségnek, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek ellopták a Vlahuta-ucca 2. szám alatti üzletének hordozható kirkatát, amelyben 18 pár cipő volt. Az érzékenyen károsult kereskedő feljelentése a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Az orosz-török kapcsolatok

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

„A legsúlyosabb diplomáciai kudarc...” A szovjet-török egyezmény meghíusulása után diplomáciai köröknek általában ez volt a véleménye. Pedig Moszkva az utóbbi 2—3 esztendő során jó néhány kisebb-nagyobb sikert aratott a nemzetközi politika mezőnyében. A németekkel kötött egyezmény meg éppen elképzelhetetlen előnyöket juttatott a számára. Mint tudjuk: ugyiszólván kardcsapás nélkül megszerezte a lengyelországi ukrán és fehér orosz területeket és az ölébe hullt szinte az egész Baltikum. A kicsiny balti országok fölé mindenestre kiterjesztette hatalmi körét s ujjában Finnországot, később talán a Skandináv államokat is a maga érdekkörébe igyekszik vonni. Hogy milyen elgondolások vezették a Szovjetunió vezéreit az egyelőre sikertelen orosz-török tárgyalások kapcsán, azt bizonyos jelekből sejteni lehet. Így például a többek között Saydan török miniszterelnök kijelentéséből is, aki szerint: „nem volt lehetséges az orosz javaslatokat összhangba hozni azokkal az alapelvekkel, amelyeket Törökország Angliával és Franciaországgal közösen megállapított. Ugyanúgy ama biztosítékok is, amelyeket a Szovjetunió Törökország javára felajánlott, nem álltak arányban azokkal a kötelezettségekkel, amelyeket ezek ellenében viszonzásul megkövetelt volna.” Saydan miniszterelnök azt sem hallgatta el, hogy Moszkva kívánságait nem lehetett összeegyeztetni az új Törökországnak a Fekete tengert a Márvány-tengerrel összekötő Boszporusra és a Földközi tengert ugyancsak a Márvány-tengerrel összekötő Dardanellákra vonatkozó politikájával. E kijelentésből nyilvánvaló, hogy Szovjet-Oroszország olyan messzemenő jogokat kívánt a maga javára biztosítani az említett szorosok használata tekintetében, amelyek súlyosan zavarták volna a törökök Anglia, illetve Franciaország felé való kapcsolatait.

2.

Ankara semmiképpen sem kívánta magát egyoldalúan a Szovjetunióhoz kötni. Saydan félreérthetetlenül leszögezte nyilatkozatában, hogy Törökország csakis olyan megegyezéseket ír alá, amelyek általános jellegű nemzetközi kötelezettségeiből következnek. Vagyis, amelyek nem zavarják meg a nyugati nagyhatalmakkal való baráti összeköttetéseit sem. Más szóval: Törökország nem engedheti meg magának, hogy olyan politikai konstellációba keveredjék, amelynek esetleges káros hatásait nem tudná kellő mértékben kiegyensúlyozni. Tekintve a Szovjetunió mérhetetlen gazdasági és katonai erejét, feltétlenül túlsúlyt jelentene Törökországgal szemben, úgyhogy ez utóbbi sok tekintetben kiszolgáltatná politikai függetlenségét a szovjet-erődeknek. Éppen ez a lehetőség riasztotta el az ankarai államférfiakat a moszkvai javaslatok elfogadásától. Nem mintha Törökország különösebb hála alá kötelezte Angliának vagy Franciaországnak. Hiszen a világháború során és a békeszerződések alapján az ántant súlyos terheket rakott az ozmán birodalomra. A sevresi egyezmény értelmében Törökország elvesztette európai területeinek legnagyobb részét. Igaz, hogy később Kemal Musztafa pása vezetésével az új török haderő kiszorította az angol biztatásra Kisáziába törő görög seregeket. A lausannei béketárgyalások eredményeként azután kénytelen-kelletlen visszádták Törökország Kelet-Thráciát. A mossuli petróleumterületek miatt azonban 1920-ban az angolokkal újabb összetűzésre került a sor. Törökország végül visszanyerte gazdasági és pénzügyi függetlenségét és a Dardanellák előtti fontos jelentőségű szigetet, egész Anatóliát és Karsz környékét, viszont a mossuli petróleum-vidéket át kellett engednie az angoloknak.

3.

A változott külpolitikai helyzet most úgy hozta, magával, hogy Ankarának két lehetőség között kellett választania: 1. Vagy teljes mértékben kiszolgáltatja magát a német-orosz egyezmény révén amúgy is roppant méreteket megerősödött Szovjet-Oroszországnak, 2. vagy pedig kitart angol és francia szövetségesei mellett és egyelőre semleges marad a kavargó európai eseményekkel szemben. Egy pillanatig sem lehetett vitás, hogy Törökország milyen állásponton fog helyezkedni ezzel a dilemmával szemben. Az a tény, hogy Saracioglu külügyminiszter dogavégezetlenül távozott Moszkvából, mindent megmagyarázott. A török államférfiak ugyanis felismerték azokat a veszélyes lehetőségeket, amelyek Moszkva kívánságainak teljesítése esetén országukra a közeljövőben várhatnak. A Balti-államok, illetve Lengyelország sorsa ugyanis minden beszédnél ékezebben azt bizonyítja, hogy a jelenlegi Oroszország vezetői új célokat tűztek ugyan ki maguk elé, de alig valami változtatással híven követni látszanak Nagy Péter cár imperiális módszereit. Már pedig Péter a többek között Konstantinápoly felé is kinyújtotta a kezét. Ezt a célkitűzést mindvégig szemelőtt tartották a Romanovok. A világháborúba való beavatkozásuknak nem kis mértékben az volt a hajtórugója, hogy rátehessek a kezüket a Boszporus-menti ősi Bizáncra. Erre állítólag jogcímét Nagy Iván szerzett Zsófia görög császári hercegnővel kötött házassága révén. A jogcím nem aludt el ugyan azóta sem, de hosszú ideig inkább csak ködös álomnak tetszett. Csak I. Péter adott komoly formát a Konstantinápolyra való orosz igényeknek és hagyta meg állítólagos politikai végrendeletében utódainak, hogy a görög császárság egykori fővárosát minden áron és minden eszközzel igyekezzenek a törököktől megszerezni.

4.

Nagy Péter óta igen érdekesen alakultak Oroszország és az Ozmán birodalom kapcsolatai. Szentpétervári megteremtőjének és a birodalom határán kiszélesítőjének jó szeme volt: Tudta és látta, hogy milyen irányok felé kell előre törnie, ha országának kaput akar nyitni az óceánok felé. Mert a végtelen kiterjedésű Oroszországnak minden időkben az volt a legnagyobb baja, hogy nem rendelkezett megfelelő tengeri kikötőkkel. Péter tehát előbb a Finn-öböl felé indult, hogy mindennek előtt ezeken a tájakon vethesse meg a lábát. Ám a délkeleti kapunyitásra sem feledkezett meg. Aránylag korai halála azonban megakadályozta ebben a tervében nemcsak kivételében, de megkezdésében is. Utódai közül leginkább II. Katalin igyekezett a Konstantinápolyra való orosz célkitűzéseket megvalósítani. Oroszország a bizánci birodalomtól kapta a kereszténységet. Miután a görög császárság bukása után a cárok Oroszországot jelentették ki a görögkeleti egyház vezérállamának — az előbb említett Nagy Iván és Paleologu Zsófia görög császári hercegnő házassága révén is — jogot formáltak Konstantinápolyra. II. Katalin cárnő tehát Törökország megdöntésére törekedett. Első török háborújának (1768—1774) folyamánaként megszerezte az Azovi területet és a Krim-félsziget erősségeit. Ettől fogva orosz hajók járhattak a Fekete-, valamint a Márvány-tengeren és a Dardanellák szorosán. Katalin napjaitól az orosz cárok védnökei lettek az aldunai és Balkán-államok görögkeleti vallású lakóinak. Ezen a címen minduntalan Törökország belügyeibe avatkoztak. A második török háború (1787—1792) után Oroszország megszerezte az egész Krim-félszigetet, a Kubán vidéket, valamint a Bug és a Dnyeszter közötti területeket.

5.

A napoleoni háborúk egyidőre megakadályozták az oroszok törökellenes ter-

jeszkedési célkitűzéseit. Csak I. Miklós (1825—1855) uralma idején kezdtek megint török területek felé fordulni. I. Miklós II. Katalin cárnő terveinek folytatója volt. 1828-ban azon a címen, hogy a szultán nem tartotta be a bukaresti béke határozatait, háborút kezdtek a törökökkel. A következő évben a drinápolyi béke alapján az ozmán birodalom 10 millió arany hadikárpótlás fizetésére kötelezte magát és elismerte Görögország elszakadását a birodalomtól. A XIX. század derekán I. Miklós elérkezettnek látta az időt arra, hogy Törökországot teljesen feloszlassa. A külpolitikai helyzetet is kedvezőnek vélte ennek a célnak keresztülvitelére. Felszólította tehát Abdul Medsid akkori szultánt, hogy a balkáni tartományoknak adjon teljen autonómiát. Miután a szultán visszautasította ezt a követelést, Miklós hadat üzent neki. A cár egyel nem számolt: hogy Konstantinápoly, illetve a Dardanellák török kézen nem jelentett semmiféle veszélyt az angol és francia érdekekre. Ellenben az oroszok birtokában már súlyosan zavarhatták volna Anglia és Franciaország közelkeleti, illetve Földközi-tengeri, politikai és gazdasági érdekeit. Ezért szövetségre léptek a törökökkel. Az egyesült angol-francia-török és a hozzájuk csatlakozott szardíniai hadsereg legyőzte az oroszokat. Ez volt a híres krími hádjárat (1854), amelynek kimenetele egy időre megint elébe vágott az oroszok konstantinápolyi terveinek. Miklós utóda II. Sándor (1855—1881) kénytelen volt a szövetségesei békefeltételeit elfogadni. Elvesztette a Duna torkolatát és le kellett mondania a Balkánon lakó keresztények védnök-ségi jogáról is.

6.

Ezt a békét a törökök kizárólag a nyugati hatalmak oroszellenes magatartásának köszönhették. Az egykor hatalmas birodalom mindennek ellenére tovább haladt a romlás útján. Annál is inkább, mert a cárok a XIX. század második felében a fellángoló nemzeti-eszme terjedését igyekeztek eszközül használni Törökország gyengítésére. Nyílt és titkos társaságok terjesztették a pánszláv eszméket s a guruló rubel is megtette a magát. Egy adott pillanatban a balkáni keresztény népek fellázadtak a törökök ellen. Az ozmán hadsereg azonban legyűrte a lázadást, mire Oroszország elérkezettnek látta az időt a beavatkozásra. Kisáziában és Európában egyszerre támadtak az orosz hadak. 1877 júniusában átlépték a Dunát, majd lépésről-lépésre előrehatolva, Plevnánál a hőiesen harcoló Ozman pása seregét kihehiztette, megadásra készítették. Nem sokkal később a különböző irányokból előretörő orosz seregek Drinápolyban egyesültek és megkezdtek az előnyomulást régen áhított álmvárosuk: Konstantinápoly felé. Ekkor azonban Anglia és Franciaország megint közbeléptek és ezzel megmentették Törökországot a felosztástól. Az angolok Konstantinápoly védelmére erős hajóhadat küldtek a Dardanellákba és a Boszporusba. Oroszország, látván, hogy semmiképpen sem közelítheti meg álmai városát, 1878-ban a Konstantinápoly melletti San Stefanóban békét kötött a törökökkel. Ennek értelmében a Balkán-félsziget teljesen orosz befolyás alá került volna. Anglia, Franciaország és Ausztria-Magyarország azonban nem nézték jó szemmel az oroszok balkáni térhódítását és ezért 1878 július 13-ára Berlinbe kongresszust hívtak össze a Balkán-államok és Törökország viszonyának rendezésére.

7.

A pánszláv eszme azonban mindinkább terjedt. Az oroszok a 80-as és a 90-es években is egyre azon mesterkedtek, miképpen ragadhatnák el az ozmán birodalom legértékesebb európai területeit és különösen a Dardanellák és a Boszporus fölött trónoló Konstantiná-

poly városát. Később orosz biztatásra a balkáni szlávok szövetséget kötöttek és 1912-ben háborút indítottak Törökország ellen azzal a céllal, hogy felosszák európai területét. Ez részben sikerült is. A pánszlávizmus volt egyébként egyik súlyos oka a világháború kitörésének is. Jellemző a világpolitikai fordulatok menetére, hogy ebben az időben már Anglia és Franciaország — a mindinkább világhatalomra törekvő Németország ellenében — megegyeztek a cári Oroszországgal. London és Páris hallgatólagosan bár, szemet hunytak az oroszok évszázados célkitűzése: Konstantinápoly esetleges birtokbavétele előtt, mert számukra azokban az időkben ez volt a kisebbik rossz. Törökország kénytelen-kelletlen a központi hatalmak oldalára állott. 1915-ben az egyesült angol-francia hajóhad megtámadta a Dardanellákat, de több mint egyévi borzalmas harcok után fel kellett adniuk a harcot. A törökök hőiesen harcoltak Mezopotámiában, a Suzei csatorna környékén, Palesztinában, ám a britek a híres Lawrence ezredes útján fellázították a törökök ellen arab alattvalókat és így két tűz közé kerülve, kényre-kegyre le kellett tenniük a fegyvert. A sevresi békeszerződés elvette az egykori nagyhatalmu birodalom területeinek több, mint kétharmad részét. A megmaradt területeken azonban új élet fakadt. Mustafa Kemál pása — a későbbi Atatürk — a lerongyolódott, széjjelzúzlott, éhező török katonákból kitűnő hadsereget szervezett. Kiverte Kisáziából a görögöket, semmisnek nyilvánította a sevresi békeegyezményt és megvetette a mai Törökország alapjait.

8.

Természetesen, ahhoz, hogy ilyen eredményeket elérhessen, segítő kezekre volt szüksége. Ezt megtalálta Szovjet-Oroszországban. A külső és belső nehézségekkel birkózó akkori Oroszország gondolkodás nélkül felajánlotta segítségét a török vezérnek, ellátva fegyverrel, lőszerrel, repülőgépekkel, tankokkal a török hadsereget. Történelmi tény, hogy az új Törökország a szovjet segítségének köszönheti nemcsak sikereit, de létét is. Attól fogva a legmelegebb baráti kapcsolatok fejlődtek ki a Szovjetunió és Törökország között. Mindkettőnek szüksége volt egymás segítségére. Kemál pása azonban egyben nem engedett: a legkeményebb eszközökkel állta útját a kommunista propaganda terjesztésének. Az oroszok tiszteletben is tartották ezt a feltételt és mindmáig óvakodtak attól, hogy török területeken eszmei propagandát üzzenek... Ám újra megváltozott a politikai konstelláció: a két legádázabb ellenfél: Berlin és Moszkva kibékültek. Egyezményük korlátlan lehetőségeket nyitott Oroszországnak a Balti területek irányában. Moszkva urai azonban Dél-, illetve Délkelet-Európa felé is pillantanak. A hetekig elhúzódó orosz-török tárgyalások során bizonyára az orosz célkitűzésekről is szó esett. Ezek azonban megint angol és francia köröket zavartak volna s a Törökországgal megbékélt Angliának nagyon is érdekében állott, hogy az orosz tervek ne sikerülhessenek. Az 1938-iki montreauxi egyezmény ugyan is korlátlan rendelkezési jogot adott a törököknek a Dardanellák megerősítése tekintetében, azzal a kikötéssel azonban, hogy az oroszok Fekete-tengeri hadihajórajával egyenlőerejű más hajók is bármikor áthaladhatnak a szorosokon. A szovjet, hirt szerint, arra akarta rábírní Saracioglu, hogy Törökország álljon el ennek az engedménynek teljesítésétől... Ime: ennél a pontnál siklott ki az orosz-török egyezmény.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 8 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelleg és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jellegű leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelentésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászsalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszlek. Takarékosági könyveskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfűzőket, kötöttárukat, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgyok. (2678)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háránál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someneni. Telefon 3623. (2835)

TRAGYA eladó Háránál. Cluj, Str. Băii Someneni. Telefon: 36-23. (2836)

MAKULATURA, újságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

ROTÁCIÓSGÉP, íróasztalok, fehér kerék asztalok, székek, lécrámpók festők részére eladók „Foaia Noastră”-nál, Reg. Maria 36. I. Apart. 6. (2860)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszlek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6026)

KÉT jókarban lévő nercet keresek. Str. Mărăsești 77. (6147)

KÜLÖNBÖZŐ nagyságú káposztáshordók eladók. Megtekinthetők Str. Memorandului 11. délután 3-5-ig. (2846)

VESZÜNK 2 drb. 380 v. 2-3 HP villany motort. Vlad, Str. Anton Pan No. 10. (6152)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban

vásárolhat. Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat veszlek, házhoz is megyek. Grünfeld, P. Unirii 18. (5867)

HORDÓK, újak kaphatók 500-1300 literig. Fürst Simon kádármesternél. Déva. (VT2862)

8 drb. jókarban lévő tiszta boros hordó 60-350 literig eladók. Str. Gen. Poetas 5. (6222)

NYOLC és 12 csöves Zephir kályhák kifogástalan állapotban eladók. Kalapki-rály, Piața Unirii 5. (2873)

ELADÓ Portál jókarban, 327 széles. Varga asztalos, Str. Memorandului 22. (6265)

ÓCSKARUHÁKAT és télikabátokat veszlek. Házhoz is megyek. P. Unirii 18. Grünfeld. (6270)

VESEK használt cserepet. Ceclon, Str. Cipariu 5. (5994)

GÉPHAJTÁS 10 kgr.-os benzín mosógép kerestetik bármilyen gyenge állapotban is. Ritz István kelmefestő, Tg.-Mures Eftimien Murgu 2. (VT 2878)

MÉLY GYERMEKKOCSI jókarban eladó. Regele Ferdinand 37. Földszint ajtó 3. (6275)

OXYGEN FESZMERŐT és kicsi oxigénpalackot vennék. Str. Regina Maria 14. Házfelügyelőnél. (6258)

RÁDIÓK

üzletéből visszamaradva, nagyon olcsón kaphatók. Bidlhauer, str. Rudeanu 1. (6260)

FÖLDGÖMBÖT keresek megvételre. Cim a kiadóban. (6235)

BRILIÁNSOKAT, érmeket készpénzért vásárol. Wallerstein régiségkereskedő, Str. Clemenceau 7. (Tüzoltólaktanyával szemben). (6203)

ELADÓ magyar jogikönyvek, ágyasodrony, kávépergélő, ócska vasak, ládák, ablakráma ablaklakk stb. Str. Sincal 19. (6231)

TÖBBFÉLE butorok elköltözés végett eladók. Str. Avram Iancu 28. (6234)

ELADÓ egy vagon répa. Értekezni Márton Józsefnél, Colonie Someneni, str. Iuliu I. fűző numer. (6253)

EGY jókarban lévő árusító bódé, mely kerti virágok háznak is megfelel, sürgősen eladó. Megtekinthető str. Victor Babes 37. (6278)

KIFOGÁSTALAN állapotban Sperholic ládák eladók. Cim a kiadóban. (2882)

INGATLAN

KERESEK telket 40-50.000 lej árban az Alverna környékén vagy a Szamosfalvi-uton. Ajánlatokat kérek délelőtt 10-12 között Str. Ep. Ivan 8. sz. (6105)

EGY házastelek eladó. Str. Nádásel 49. (6054)

ELADÓ Kolozsvárt a Donát-uton, az autóbussz végállomás közelében 3 és fél hold fiatal gyümölcsös, kerti házzal, kamrákkal, a Szamoshoz külön lejáróval és 10 méter kiépített Szamos-parti fürdővel. Érdeklődni lehet dr. Asztalos Sándor ügyvédnél, Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand 7. II. em. Telefon: 14-84. (5785)

ELADÓ új ház sporttelep környékén, 5 szoba, 1 konyha, melléképületek 220.000 lej, havi 2000 lej hajt. Cim a kiadóban. (6194)

HÁZ olcsón eladó. Str. Subdeal 32. (6261)

JÖLJÖVEDELMEZŐ ház italméréssel eladó vagy kiadó. Ára 700.000 lei. 200.000 lei adósság átvethető. Cim a kiadóban. (6246)

ELADÓ egy negyed parcella házzal, szoba, konyha, kut bevezetve, olcsó áron. Colonia Someneni, Str. Nistrului, fűszeres bolt közelébe. Egrinél. (6283)

ELADÓ vagy elcserélendő új ház, istálló, 1500 méter kert, Andrei Muresan utvég környékén. Ára 155.000. Esetleg 6000 méter kerttel 280.000. Kamilli ügyvédség str. Bratianu 33. (6284)

ÁLLÁST KERES

KÖNYVELŐ adó és betegségyógyító ügyekben jártas, délutáni órákra adminisztrációs munkát, vagy órákőnyvelést vállalja. Cim a kiadóban. (5736)

KERESKEDELMi akadémista leány kereskedelmi középiskolások előkészítését jutányos áron vállalja. Cim a kiadóban. (6172)

INTELLIGENS nő magános hölgy, vagy háztartásának vezetését, esetleg betegápolását vállalja. Jelige: „Magános nő” (6249)

EGY intelligens jólfűző házvezetőnő állást keres. Cim a kiadóban. (6269)

IZRAELITA urilány 8 gimnáziumot végzett, perfekt román állásba menne, üzletbe, háztartásba, gyermekek mellé. Levelek Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (VT. 2881)

ÁLLÁST KAPHAT

GYAKORLATTAL bíró ügyvédjelöltet azonnali alkalmazásra keresek. Dr. Radu Corneli ügyvéd, Déva. (2833)

NEGY középiskolát végzett erős fiúk ruhafestő tanulóknak felvétetnek. Strada Gen. Poetas 5. (6223)

FIATAL villanyzerelő segédet felvesz Nadler szerelő mester, Str. Corhes 12. (2875)

HÖLGYFODRÁSZT keresek mesterkönyvvel. Gyakornokokat felveszek. Cimeket kérek a kiadóba „Hölgyfodrász” jellegre. (5399)

BECSÜLETES bejáró szakácsnőt felveszek. Bródy, Cal. Reg. Ferdinand 30. (6276)

KÜLÖNFÉLÉK

CLUJON, forgalmas helyen bevezetett üzlethez pénzes társat keresek. Megkereséseket „Társas” jellegre a kiadóba. (5896)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

ELVESZETT egy kicsi sárga japán kutya. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le. Tudor Vladimirescu-ucca 16-a szám alatt Saulescu alezredesnél. (6258)

JÓFORGALMU kocsmát átadó. Cim a kiadóban. (6241)

KÁRPITOS munkákat legolcsóbban készítt Dull, Cal. Marechal Foch 4. (6071)

AMERIKA részére komoly szabadalmakat keresek. Megkereséseket „Praktikus” jellegre a kiadóba kérek. (6189)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél. Str. Gh. Baritiu 28-a Rodna Veché állomásról. (2801)

OVJA gyermekeit betegségtől, ha sápadt, gyenge, vérszegény, étvágytalan, kiemelt, köhög, számarhurutban szenved, adjon Vita „H” vitaminos csokoládét, amely teljesen pótolja a csukamájolajat és nemcsak gyógyít, hanem megőv járványoktól is. Dobozonkénti ára 45 és 75 lej. Hermann gyógyszerár Tárgu-Mures. Kap ható gyógyszerárakban és drogériákban. (2815)

REGI POSTATAKARÉK NAGYOBB BETÉTESEIT kérem fontos intézkedés végett, engem felkeresni sziveskedjenek. Málnásy, Str. I. Maniu 6. lakrész 9., délelőtt fél 11-fél 1-ig. (6037)

KÖLCSÖNT közvetíték. Calea Regele Ferdinand 115. ajtó 4. délután 2-3 és 7 óra után. (6225)

OKTATÁS

NÉMET, román és zsidó órákat adok jutányosan Házhoz is megyek. Str. Rudeanu 33. (6274)

FELELŐSSÉG mellett tanítók hegedűt minden formában. Ugyanott mesterhegedű eladó. Str. Livezi 6. (6287)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít. Cseportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamari épület III. em. 19. ajtó díjtalan lifthasználat). (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Cal. Regele Ferdinand No. 34. (8456)

KIADÓ LAKÁS

CALEA Decebal 2. alatt kiadó egy nagy szoba. Értekezni ugyanott, Rosenbergnél. (2812)

NAGYON szép garconlakás azonnala kiadó. Értekezhetni Str. Duca 3, házfelügyelőnél. (5500)

1000 lejért külön telek, 2 szoba, konyha speisz kiadó. Str. Muresului 19. (Colonia Someneni) Értekezni ugyanazon ucca 6. alatt. (5952)

LAKÓTÁRSNÖT keresek csinosan be rendezett, fürdőszobás lakásban. Cim a kiadóban. (6117)

KIADÓ pékség. Cal. Mănăsturelui 76. (6157)

KAPUALATTI bejárata uccai nagy üres irodának is alkalmas, parkettes szoba kiadó. Str. N. Iorga 21. (2765)

KIADÓ november 1-ére 2 szép szoba, fürdőszoba, veranda, amely konyhának is használható. Str. A. Muresan 25. sz. Garconlakásnak kitűnő. (5333)

1 SZOBA, konyha, speisz olcsón kiadó. Str. Horea 6. (6052)

KIADÓ szoba, konyha. Str. Biserica Ort. 13. (6053)

BELVÁROSEAN főútvonalon 2 szoba orvosi rendelőnek, műteremnek, irodának szalonnak kiadó november 1-re. Bővebbet: Anyel drogériában, Leitersdorfer. Calea Regele Ferdinand 18. Telefon: 11-86. (T2824)

IRODÁNAK kiadó két földszintes uccai szoba nov. 1-re. Str. I. Maniu 24. Értekezni lehet Str. Reg. Maria 46 II. em. 7. apartament. (6083)

KIADÓ magas világos szuterin szoba vizkagylóval és kamrával belvárosban. Str. Florilor 1-a. (2868)

KIADÓ garconlakás fürdőszobával, teakonyhával belvárosban. Str. Florilor 1-a. (2869)

ÜZLETHELYISÉG kiadó, esetleg lakásnak is olcsón. Str. Masaryk 44. Erd. Reg. Maria 24. fűszerüzletben. (6178)

KIADÓ november 1-re 2 szoba, konyha fürdőszoba, Str. Aviator Suci 7. (6182)

GARCONLAKÁS szoba, elő- és fürdőszoba és egy nagy szuterin szoba kiadó. Str. Berde 3. (6197)

KÜLÖNTELKEN 3 szobás komfortos lakás nagy terrasszal kiadó. Str. Căp. Ignate 33. (2830)

NAGYON szép modern négyszobás lakás azonnala kiadó. Értekezni Str. I. G. Duca 3. Házfelügyelőnél. (5301)

FÉRFI lakótársat keresek. Str. Maloasa 4. (6229)

KIADÓ 2 szoba, konyha, speisz, fürdőszoba, előszoba, külön telken. Cal. Regele Carol II. 188. (6232)

IDŐSEBB urinó csendes női lakót keres. Cim a kiadóban. (6208)

KÜLÖNBEJÁRATU szobák 600-800 lejért azonnala kiadók. Cal. Motilor 65. (6214)

HÁROM szobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Cal. Motilor 54. (2685)

AZONNAL kiadó 2 szoba irodának. Str. Reg. Maria 5. (T2820)

EGY szoba, konyha, komfortos lakás november 1-re kiadó. Str. Oasanu 30. (6170)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, Str. Moldovei 15. állomás mellett. (5696)

BELVÁROSI új villában garconlakás kiadó. Str. Bis. Ort. 17. (6184)

NAGYKITERJEDESMŰ üzemi helyiség világos rakthelyiség iroda ipari árammal kiadó. Str. Anton Pan 6. (6192)

EGY szoba, konyha, élektamra azonnala kiadó. Str. Uzinele Electric 13. Sporttelep mellett. (6209)

KIADÓ cserépkályhás uccai szoba. Hasdeu 11. (6224)

KÜLÖN telken kiadó modern 2 szoba, konyha, melléképületek. Ért. Str. Rudeanu 40. (6220)

KIADÓ napos oldalon egészséges szoba, nyha, speisz. Cal. Traian 49. (6243)

KETTŐ szoba, konyha összkomfort november 1-ére kiadó. Str. Gojdu 21. Telefon: 22-03. (6240)

BELVÁROSEAN külön telken 3 szoba, kertes családi ház kiadó. Teljes komfort. Cim a kiadóban. (6267)

KÉT testvér vagy barátok lakást kaphat magános urinóknál. Tamásné, cal. Reg. Carol II. 19. szám. (6277)

KÉTSZOBÁS, konyhás lakás kiadó. Str. Oasanu 99. Értekezni P. Unirii 23. I. em. (6279)

SZOLID urilány olcsó lakást, kiszolgálást kaphat övezgy uriaszony szép belvárosi lakásában. Cimeket „Nyugodt otthon” jellegre. (6281)

2 SZOBA, konyha, előszoba, élektamra külön telken kiadó. Str. Pietroasă 37. (6282)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Leg. Ardele 7. (6285)

FÉLSZUTERIN napos szoba, konyha, előszoba kiadó. Str. Matei Basarab 7. (6286)

LAKÁST KERES

3-4 SZOBÁS lakást keresek lehetőleg központban. Cimeket Sora melletti cukrászdában. (6195)

KERESÜNK sürgősen ugyanabban a házban két butorozott szobát és egy butorozott szobát, amelynek a konyhához van bejárata. Cimeket: Telefon 13-38. (6213)

KERESEK teljesen különbejárata jól butorozott szobát belvárosban közel fürdőszoba használatra! „Állandó lakó” jellegre kiadóhivatalhoz. (6227)

KERESEK belváros területén kétszobás fürdőszobás, konyhás komfortos lakást november 1-ére. Cim a kiadóban. (6187)

— Milyen szépen csap le a boxoló ökök? Egy amerikai kutatóműhelyben érdekes méréseket végeztek arról, milyen gyorsan mozog a boxoló ökle, mikor teljes erejével ellenfelére üt. Egy nehézsúlyú ökölvívő bajnok nagy erővel kilökte jobbkarját a levegőbe miközben ökle végigsuhan két fotocella előtt. Az öklök eközben gyors egymásutánban metszett két, egymástól bizonyos távolságban lévő fénysugarat és a cellák megfelelő műszerrel le mérték a két sugár metszése között eltelt időt. Ilyen módon kiszámították, hogy a kérdéses ökölvívő ökle a legnagyobb erejű kilökéskor körülbelül 65 kilométernyi óránkénti átlagsebességgel mozog. Közepes testi erejű férfiakal is próbát tettek, de azok „ökölsebessége” nem rugott többre óránként 20-30 kilométerre.

— A földkerekség legmélyebb furása. Ezt a címet eddig a texasi kőolajmezők „Mc Elroy 103” jelzésű kutja viselte, 3897 méterre nyúlva a föld kérgébe. Most át kellett adnia elsőbbséget a Kern Conty-i (Kalifornia) 2A-KCL-jelzésű kutnak, mely nem kevesebb, mint 4573 méternyire hatol a földbe. A világ második legmélyebb olajkutját Louisianában fúrták, 4064 méternyire.